

Morris L. Venden

**ÕIGUS USU LÄBI
JA
KOLME INGLI KUULUTUS**

Seeria kuuest kõnest,
esitatud La Sierra Adventkirikus.
Välja antud 1975.a Pacific Press Publishing
Association'i poolt.

1. INIMESE AU

Viimastel aastatel on olnud inimesi – sealhulgas ka palju noori – kes on tundnud, et kui tahetakse omada usku, õigust ning saada sõbraks Jeesusega, kui tahetakse kaasa sammuda üha kasvava vooluga „ainuüksi Jeesus“, siis tuleb hüljata „vanad, iganenud koguduse doktriinid“. Vanemad, kogenumad vennad aga lausuvad selle vastu: „Oodake, on ju olemas ka midagi muud kui „ainuüksi Jeesus“! Ning nemad omakorda jätavad mulje, ehkki nad seda välja ei ütle, et nende doktriinidega niiöelda sõbraks jäädes ei saa sõber olla Jeesusega. Selle tagajärjel on kujunenud olukord, kus Jeesus justkui asuks ühel pool, koguduse doktriinid ja uskumused aga vastaspoolel.

Mõned tunnevad, et ei ole eriti tähtis, mida kellegi kogudus usub ja õpetab, kui vaid uskuda Jeesusesse. Selle tagajärjel on mõned, kes seni on tunnustanud meie koguduse ainulaadset missiooni religioosse maailma jaoks, seda tunnetust kiiresti kaotamas. Tunnetasi seda dilemmat isiklikult. Mõistes selle tagajärgi endale ja teistele endataolistele, istusin ühel päeval maha ja laususin: „Hea küll, vaadagem siis, kuidas saaksime need kaks äärmust kokku viia. Milline võiks olla minu koguduse kõige äärmuslikum õpetus, mida justkui oleks raske kokku viia Jeesusega ning usu ja usaldusega Temasse?“

Esimene doktriin, mis mul mõttesse tuli, on seitsmenda päeva adventistidel ainulaadne. Kui olete seda uurinud, teate hästi, et kristlikus maailmas on teisi inimesi, kes usuvad kõigis punktides just nagu meiega - välja arvatud Ilmutusraamatu 14. peatükist tulenev õpetus. Selles peatükis mainitud kolme ingli ja nende kuulutuse suhtes oleme olnud kristlikus maailmas uskumuselt ainulaadsed.

Kui meenutate nende kolme ingli kuulutust traditsioonilises tähenduses, siis leiate, et esimene ingel – 1/ hoiatab kohtutunni eest, teine – 2/ esitab üleskutse väärkirikutest välja minna, kolmas – 3/ esitab süüdistuse metsalisele. Ja siis võib-olla lausute: „Kui suudaksime leida Jeesust ning usaldust ja usku Temasse kõigis neis kolmes, siis võiksime leida Teda kindlasti ka kõigis teistes meie koguduse uskumustes.“

Kui küsite endalt: „Mis on siis esimese ingli kuulutus?“ siis ehk vastate: „Jumala kohtutund on tulnud!“ Kas see ongi esimese ingli sõnum? Sooviksin juhtida teie tähelepanu neile sõnumitele Ilmutusraamatu 14. peatükis, alustades esimese inglīga.

Alustagem lugemist 6. salmist: „*Ja ma nägin teist inglit lendavat kesktaeva kohal.*“ Ilmutusraamatus on kujutatud paljusid ingleid. Siin on üks neist ja on öeldud, et tal oli „*igavene evangeelium*“. Missugune evangeelium? Igavene! Sooviksin, et te selle sõna mõttes alla kriipsutaksite. Edasi on öeldud, et seda evangeeliumi tuleb „*kuulutada neile, kes elavad maa peal ja kõigile rahvahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele*“, st ka muhameedlastele. Ka budistidele. Igaühele! Mida peame viima muhameedlastele, budausulistele ja kõigile teistele? Kas hoiatuse kohtu eest? Kutsuma üles väärkirikutest välja minema? Kutsuma üles valvsusele metsalise suhtes? Millise kuulutuse viime neile?

Igavese evangeeliumi!

Pangem tähele: evangeeliumi edastajana on sümboolselt kujutatud inglit. See osutab kiirusele ja efektiivsusele. Mäletan, et kuulsin kunagi üht evangeelset jutlust pealkirjaga: „Härjakaarikust reaktiivlennukini üheainsa põlvkonna kestel!“ Miks?

See vana jutlus viis mind tagasi meie sajandi algusesse. Ma ei tea neist aegadest palju, kuid tean, milline näeb välja hobune. Selle jutluse ülesehitus oli ligikaudu järgmine: Kui Johannes oleks nägemuses ingli asemel näinud hobust keset preeriat tormamas, küljele kirjutatud lause: „Igavene evangeelium“, siis ei oleks see Jumala plaaniga täiesti sobinud. Kui ta oleks näinud purjekat „Mayflower“ lõtvade purjedega sadamas tuult ootamas, et meie esiisad võinuksid igavest evangeeliumi üle merede viia, poleks ka see sobinud. Seeasemel aga nägi Johannes lendamas inglit!

Miks kündsid inimesed peaaegu 6000 aasta kestel kõverate puuatrade ja käisid naabritelt tuld laenamas? Miks? Kas sellepärast, et nende intelligentsusaste oli madal? Ei! Keskmise Ateena kodaniku intelligentsusaste Kristuse päevil võis täiesti vastata tänapäeva ülikooliprofessori omale. Ma usun, et põhjus peitub selles: Jumal hoidis suured teaduslikud avastused just meie päevade jaoks. Mis eesmärgil? Esiteks – kui inimesel oleksid need kõik enne käes olnud, oleks ta end juba ammu maakeralt hävitanud. Teiseks –

Jumala plaan oli viia igavene evangeelium **kogu** maailmale just viimase põlvkonna ajal.

Mis oli siis see igavene evangeelium? Läheme edasi 7. salmi juurde ja loeme sealt edasi esimese ingli kuulutust: „Ja ta ütles suure häälega: „*Kartke Jumalat ja andke Temale austust, sest on tulnud Tema kohtutund, ja kummardage Teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja veteallikad!*“ Huvitav on olnud jälgida, et kui keskmistest adventistidest kuulajaskonnalt ootamatult küsida, mis on esimese ingli kuulutus, siis saate tavaliselt vastuse: „*Jumala kohtutund on tulnud!*“

Tahaksin väita, et **see** ei hõlma esimese ingli kuulutust. See on ainult osa sellest – küll tähtis osa, kuid siiski ainult osa. Parim viis, kuidas leida, millega siin tegelikult on tegemist, on meeles pidada, et see kuulutus on **igavene** evangeelium! Kui kaua on kestnud Jumala kohtutund? Vastavalt Piibli prohvetikuulutusele 1844. aastast saadik. On see igavesti? Ei! Mis on siis selle kuulutuse **igavene** aspekt? See koosneb kolmest osast

1) Lause esimene osa kõlab: „*Kartke Jumalat!*“ See lause koosneb kolmest sõnast: alusest – ehkki seda pole välja öeldud - „*teie*“, öeldisverbist „*kartke*“ ja sihitisest „*Jumalat*“. Märkigem need üles. 2) Teine osa kõlab: „*Andke Temale austust!*“ - Taas alus „*teie*“, öeldisverb „*andke*“ ning sihitisele „*austust*“ lisaks sihitismäärus „*Temale*“. 3) Liitlause kolmas osa: „*Kummardage Teda!*“ - alus „*teie*“, öeldis „*kummardage*“, sihitis „*Teda*“ (kes on teinud taeva ja maa).

Kui oleme neist kolmest osast teinud diagrammi, siis vaadagem, kuhu sobib selles diagrammis lause „*sest on tulnud Tema kohtutund*“? Kõrvallausena (st põhjusemäärusena) allub see loomulikult pealause osadele.

Kogu kuulutus kõlab seega „(Teie) kartke Jumalat, (teie) andke temale austust, (teie) kummardage Teda – sest on tulnud Tema kohtutund!“ Osutaksin, et kõigis neis sõnumites sisaldub ühine mõte: hoiatus iseenda kummardamise vastu ning üleskutse sügavamale kristlikule elule, usuelule tegude elu asemel ja seda eriti kohtuajal. Kas pole küllalt selge?

Küllaltki huvitav on avastada, et Ellen White, kelle raamatutega adventistid on nii tuttavad, on kirjutanud nii mõndagi olulist ka sel

teemal. Tahaksin esitada kaks-kolm tsitaati: „Isegi nende hulgas, kes väidavad end kolme ingli kuulutust uskuvat, on vaid vähesed, kes seda tegelikult mõistavad. Ometi on see kuulutus just meie aja jaoks“ (M 15, 1888). „Mitte kõik meie jutlustajatest, kes kolme ingli kuulutust kuulutavad, ei mõista tegelikult, milles see kuulutus seisneb“ (5T 715). Kas ei pane mõtlema?

„Me kõneleme esimese ingli kuulutusest, me kõneleme teise ingli kuulutusest ja mõtleme, et saame midagi aru ka kolmanda ingli kuulutusest. Senikaua aga, kui oleme rahul piiratud teadmistega selles suhtes, ei suuda me omandada selgemat arusaamist tõest“ (GW 251). „Kolmanda ingli kuulutust tuleb esitada kui ainsat päästmislootust hukkuvale maailmale“ (Ev 196). Kas „valvsus metsalise suhtes“ on ainus lootus hukkuvale maailmale? Mis juhtuks, kui lähaksin muhameedlaste ja budistide juurde ning lausuksin: „Olge valvsad metsalise suhtes!“ Tõenäoliselt ütleksid nad: „Kes see metsaline üldse on? Meil on oma religioon!“ Ja ometi on öeldud, et „tähtsaim on just kolmanda ingli kuulutus, kuna see hõlmab ka esimese ja teise ingli kuulutuse“ (Ev 196).

Möödunud sajandi (19.) lõpul oli grupp inimesi, keda väga erutas ja huvitas teema Jeesusest ja Tema õigusest, usust ja lootusest ainuüksi Temasse. Nad jätsid oma esitusega inimestele väga sügava mulje. Mõned vanamoodsad aga muutusid närvilisteks ja hakkasid kirju kirjutama. Paljud kirjutasid Ellen White'ile ja küsisid: „Mis see siis nüüd on, kõik see Jeesuse ja Tema õiguse rõhutamine? Igaüks teab seda ju isegi! Me teame seda! Kas me ei saa sellest nüüd nii haaratud, et unustame ja jätame hooletusse oma tõelise kuulutuse maailmale – hingamispäeva, surnute olukorra, 2300 päeva ja Kristuse teise tulemise?“

Ilmselt saabus kirju niipalju, et meie koguduse ajakirjas „Review and Herald“ ilmus 1. aprillil 1890 vastus. Ellen White kirjutab järgmist: „Mõned on mulle kirjutanud, küsides, kas õigeksmõistmine usu läbi on kolmanda ingli kuulutus? Ma olen vastanud: „Jah, see on kolmanda ingli kuulutus, **tegellikuses**.“ See tähendab tõeliselt. Täpselt see ta on! Kui ma neid sõnu lugesin, küsisin: „**See** on siis kolmanda ingli kuulutus. Kuidas seda mõista?“ Ja siis lugesin Ellen White'i kommentaari: „Saja hulgast ei leidu ühtki, kes mõistaks iseenda jaoks Piibli tõde selle teema (st õigeksmõistmine usu läbi) kohta, mis on niivõrd oluline meie praeguseks ja igaveseks

heaoluks“ (RH 3.sept 1889, tsiteeritud teoses: A.G.Danielle „Kristus – meie õigus“, lk 87). Nüüd hakkasin otsi kokku tõmbama. Kui on tõsi, et õigeksmõistmine usu läbi on kolmanda ingli kuulutus ja kui üks inimene sajastki ei mõista õigeksmõistmist usu läbi, siis tuleb välja, et üks sajastki ei mõista ka kolmanda ingli kuulutust. Kas selline loogika on õige?

Mõni ehk ütleb: „Jah, nii oli see muidugi 19. sajandi lõpul. Meie tänapäeval aga mõistame seda täielikult.“ Kuid kas ikka tõepoolest mõistame? Pigem kontrolligem end veelkord, et selles veenduda. Sel põhjusel ongi käesolevad teemad esitatud.

Milles seisneb siis sõnum õigeksmõistmisest usu läbi? Üks suurepärasemaid informatsioone selle kohta on ära toodud raamatus „Tunnistused jutlustajatele“. Mis on õigeksmõistmine usu läbi? See on Jumala töö, mis paiskab inimese au põrmu ja teeb inimese jaoks seda, mida ta ise ei suuda enda jaoks teha“ (TH 459). Kui palju suudab inimene enda heaks teha? Johannese 15:5: „Ilma minuta (Jeesuseta) ei või te midagi teha!“ Kui palju siis? „**Mitte midagi!**“ Mida me siis saame enda heaks teha? Midagi peab siiski olema! Jah, me saame olla Kristuse lähedal, kõndida Temaga. Panime seda juba tähele. See on kõik, mida suudame teha. Olla Kristusega. Selles seisnebki õigus usu läbi, selle tõe olemus.

Kuidas sobib see kolme ingli kuulutusega? Kuulakem. Pangem tähele siin esimese ingli kuulutuse kolmes vaadeldud osas: (1) „*Kartke Jumalat!*“ Ei tahaks seda osa pikalt käsitleda. On küllalt, kui ütleme, et see tähendab midagi muud, kui hirmu tunda Jumala ees. On palju inimesi, kes tunnevad Jumala ees hirmu. Mõnikord me ei mõista, et Jumalat karta tähendab tunda Tema ees **aukartust**, tähendab karta Teda teotada. Tema au vähendada, mitte aga Tema ees hirmu tunda.

Nii palju sellest osast. Teises osas on käsitletud otseselt Jumala austamist. (2) „*Andke Temale austust!*“. **Temale!** See tähendab, kui ma ei ole veel avastanud, et ma ei suuda päästa iseennast lahus Kristusest, siis püüan tegelikult oma tegude, oma käitumisega, oma heade tegudega ja halbade tegude puudumisega rajada oma teed taevasse, kui ma ei ole veel avastanud, et kogemus õigekssaamisest usu läbi on isiklik, igapäevane ühendus Jumalaga, et see seisneb selles, et võtan aega olla põlvedel salajases palves Tema Sõna ees – siis püüan tegelikult ise ennast päästa, hoolimata sellest, kuidas seda

nimetan. Ja kui juhtuks tõepoolest, et ma omaenda tegude läbi ära pääseksin, kellele kuuluks siis au selle eest? Kas nii on õige küsimust asetada? Paulus kirjutas sellest Roomlastele 4:2: „*Sest kui Aabraham on õigeks mõistetud tegudest, on temal kiitlemist, kuid mitte Jumala ees.*“ 20. salmis ta lausub aga: „*Ent Jumala tõotustest ta (st Aabraham) ei mõtelnud uskmatuses kaksipidi, vaid sai vägevaks usus, andes Jumalale austust.*“ Ainult see inimene annab evangeeliumitöös au Jumalale, kes teeb seda usu läbi.

Inimene, kes on nakatatud „tegude haigusest“ kui päästmise vahendist, annab alati enesele au ka siis, kui ta teab, kuidas kasutada õigeid sõnu nii, et need oleksid nii vaimulikud kui sotsiaalses mõttes vastuvõetavad. Evangeeliumi plaanis aga ei ole ruumi inimese aule. Kõik au läheb Jeesusele Kristusele, kes tuli ja lunastuse võimalikuks tegi. On ju nii?

Mis saab siis inimese aust? Evangeeliumitöös läheb inimese au põrmu. Põrmu! Sellepärast Jeesus ei meeldinudki paljudele. Nad puhusid oma pasunaid ja kuulutasid kõikjal, et lähevad nüüd palvetama. Nad läksid oma sõnu lugema. Silmakirjatsejad seisid sünagoogides ja tänavanurkadel. Nad ei mõistnud ega tunnistanud, et jumalik aupilv – *Shekinah* – oli juba templist lahkunud. Juba mõnda aega. Võib-olla nad imestasid, kuhu see au küll on kadunud? Nad oleksid pidanud andma kõigile oma poegadele nimeks Iikabod - „au on lahkunud“ - nagu tegi üks ema, kel oli ettenägelikkust reaalsuse suhtes. Alati, kui Jumala au puudub, tõuseb inimese au haripunkti. Alati, kui Jumala au haripunkti tõuseb, langeb inimese au põrmu!

Agaga kui ikkagi õige **pisut** au, Jumal? Palun!“ Vastus on 1.Korintlastele 5:6: „*Teie kiitlemine ei ole hea. Eks te tea, et pisut haputaignat teeb kogu taigna hapuks?*“ Ei, isegi mitte pisut au endale! Eriti peaksid sellele mõtlema inimesed, kelle esmane eesmärk koguduses ja religioosses elus on taevasse saada.

Paulus ütles selgesti Galaatlastele 6.14: „*Agaga mulle ärgu juhtugu seda, et ma kiitleksin muust kui meie Issanda Jeesuse Kristuse ristist.*“ Jah, isegi koguduse annetustes võime kokku põrgata selle halvastimaskeeritud iseenese-austamise probleemiga. Mõni üleskutse lõikusnädala annetustele võib näiteks kõlada järgmiselt: „Siin, selles koguduses on inimesi, kes mõistavad, et maailma misjonipõllud vajavad meie lõikustänu summasid. Nad mõistavad, et organisatsiooni töö sõltub sellest, et meie teeme oma osa. Ehkki meie

sellest eriti ei räägi, vaid kogume oma lõikustänuanded kokku, ilma et avaldaksime kellelegi tunnustust või jagaksime mingeid tunnustusi või kaardikesi. Olen Jumalale tänulik inimeste eest, kes teevad vaikselt oma tööd Jumala heaks, ilma et tunneksid muret, kes au enesele saab.“ Nii lõpetame oma üleskutse.

Kuid me tuleme kokku ja teame siiski, et kui asju nimetada õige nimega, võime lahkudes küllaltki palju eneseaustust kaasa viia. Kui ütleme: „Issand on mind õnnistanud“, võime sellega tegelikult reklaamida oma edu ja oma saavutusi. „Tead, ma kõndisin mööda tänavat ja kohtasin üht inimest. Hakkasin talle meie kuulutusest rääkima ja ajapikku suutsin ta pöördumisele viia. Issand on mind tõepoolest õnnistanud! Hiljem oli mul võimalus pöördumisele viia veel kümme inimest. Issand on mind tõesti õnnistanud! Siis annetasin kõige suurema summa lõikustänu töösse. Kiitus Issandale! Viimasel nädalal jõudsin Piibli selle aasta kestel juba teist korda läbi lugeda. Tõuskem nüüd ja laulgem tänulaulu!“ Kas on võimalik, et oleme leidnud viisi omaenda au reklaamimiseks, kui vaid selleks sündsaid sõnu kasutame? Ja nii võtamegi endale need halvastimaskeeritud auavaldused? Kui me terve tunni üksteisele otsekuil õlale patsutame, siis aga lõpetame koosoleku kiituslauluga, võiks see laul pigem juba ära jääda! Kas niisugune olukord on õige? Jumal hoidku! Jumal hoidku meid isegi sellistest pisiasjadest, nagu üksteisele õlale patsutamine. Ego-maania!

Kas teate, et Ramses II oli üks suuremaid suurustamishulle Egiptuse ajaloos? Kaua aega mõtlesid ajaloolased, et Ramses oli üks Egiptuse suurmehi. Viimaks aga leiti, et ta oli suur võltsija. Kõikidele Egiptuse kuningatele, kes olid valitsenud enne teda, olid püstitatud monumendid ja obeliskid, kui aga Ramses valitsema hakkas, laskis ta kõik nende nimed meisliga ära raiuda ning oma nime asemele panna, lisaks sellele veel mõned lisamonumendid enese auks – nii, et üle kogu Egiptuse võib vaid Ramses II nime kohata.

Kord oli mul võimalus Niilus ületada ja näha kaldaid, kus lapsena mängis Mooses. Võisime näha Ramsese taoliste mineviku suuruste mälestusmärke. Seal lebas upakil kõrbeliivas üks täielikult purustatud mälestussammas. Sellest kuningate kuningast olid jäänud vaid kivitükid liivas!

Üks mineviku suuri evangeliste on väljendanud seda mõtet nii: „Elame ajal, mil sajandid on kokku surutud vähestesse aastatesse.

Mineviku suurmeeste nimed ilmuvad horisondile, vilguvad seal hetkeks, siis aga vajuvad taas unustuse merre.

On aga üks nimi, mis hakkab iga päevaga üha selgemini särama. See nimi on Jeesus!

Kord ütles mulle keegi pärast kõnet: „Ma poleks iial arvanud, et kui jutt on inimese austamisest, asetate te Henry Fordi ja Hitleri ühele pulgale. Üks on ju au ära teeninud, teine aga võttis ise enesele au! Miks teete nad võrdseiks?“ Jah, sõber, nad on meie uurimisteema valdkonnas täna tõesti ühel pulgal. Ainus vahe on selles, et Henry Fordi puhul oli ehk võimalus austada Jumalat. Vähemalt oli võimalus kirikus käia! Keda aga austati Hitleri puhul? Kuradit! Isegi mitte inimest! Ja mida öelda inimeste saavutuste kohta? Ei, andke kogu au vaid **Jumalale!** Kas pole ainuüksi nii õige?

(3) „*Kummardage Teda!*“ Kummardage **Teda**. Tahaksin täna öelda teile, et kui me ei kummarda oma koosviibimistel Jumalat, siis saame kummardada vaid ühtainust teist isikut. Inimest. Te ütlete ehk: „Ma mõtlesin juba, et kuradit!“ Ei, me ei kummarda kuradit. Meie majades ei ole kuradi kujusid ega pilte, mille ees teda kummardada. Enamik meist ei tee seda. Seeasemel aga kummardame iseendid. Enda mina on ju ainus kummardamisobjekt, mis üle jääb! Ja me teeme seda väga kavalasti. Kui ma pole kogenud igapäevast usaldust ja usku Jumalasse, siis ei kummarda ma tegelikult Teda. Kui ma lähen hingamispäeval kirikusse ja mõtlen, et kummardan Teda, samas ei tea aga, kuidas kummardada Teda terve nädala, siis kummardan ma ju tegelikult kuus päeva iseennast ning ka seitsmenda päeva kohta tekib tõsine küsimus, kas ma ikka kummardan Teda? Tekst Ilmutusraamatus osutab Jumala kummardamisele kui suurele eesmärgile: „*Suured ja imelised on Sinu teed, Issand Jumal, Kõigeväeline! Õiged ja tõelised on Sinu teed, sa rahvaste Kuningas!*“ Ilmutuse 15:3. Me kasutame neid sõnu laulus. Me kuuleme neid lauldavat. Me palvetame nende sõnadega. Kas me aga tõeliselt mõtleme nende tähendusele? „*Sest Sinu on riik ja vägi ja au igavesti.*“ Need, kes kord seisavad merel, mis näib olevat otsekui tulega segatud klaas, omistavad kogu au Jumalale ja Jeesusele Kristusele. Just nendele kuulub evangeeliumitöös kogu au.

„*Kogu vägi on antud Tema (Jeesuse) kätte, et Ta võiks jagada inimestele rikkalikke ande.*“ Ande! „Ta annab omaenda õiguse abitule inimlikule tööriistale hindamatu annina. See ongi sõnum,

mida Jumal on käskinud viia Maailmale. **See on kolmanda ingli kuulutus**, mida tuleb kuulutada valju hүүdena. Sellega kaasneb Tema Vaimu väljavalamine rikkalikul määral.“ TM 92. Mis on siis kolmanda ingli kuulutus, mis hõlmab kaks esimest? Mis see on? “Kogu vägi on antud Tema (Jeesuse) kätte.“ Temal on ande, mida inimestele anda, sealhulgas ka Tema õigus. Meil endil ei ole ühtki. Ta annab selle abitule inimlikule tööriistale.

Kuula, mu abitu sõber! Ka sinu jaoks on siin häid uudiseid. Kui sa oled jõudnud oma elus ummikteele, siis oled sa valmis mõistma kolme ingli kuulutust. Siis oled sa valmis vastu võtma Jeesuse õigust omaenda õiguse asemel. Sa oled valmis andma Temale au kõige eest, mis juhtub sinu elus, sealhulgas ükskõik millise edu või saavutuse eest. Sa oled valmis kummardama Teda, kuna oled lakanud kummardamast iseennast. Kas võib olla, et sinu kogodus teeb veel suure töö religioosse maailma heaks selle kuulutuse edasikandmisel?

Järgmises peatükis käsitletan teise ingli kuulutust Baabülioni kohta, käesoleva osa aga lõpetan prohvet Jeremija üleskutsega: „*Ärgu kiidelgu tark oma tarkusest, ärgu kiidelgu rikas oma rikkusest, vaid kes kiitleb, kiidelgu sellest, et ta on taiplik ja tunneb mind.*“ Jeremija 9:22.23.

2. „OMA PÜÜETE RELIGIOON“

Nagu oleme näinud, on päästmine usu läbi ainuüksi Jeesusesse Kristusesse Ilmutusraamatu 14. peatüki kolme ingli kuulutuse keskseks teemaks. Neis kuulutustes peitub midagi rohkemat kui üleskutse mõelda kohtutunnile, minna välja väärkirikutest ning olla valvas metsalise suhtes. Eelmises peatükis osutasime, et ühiseks jooneks neis kuulutustes on: (1) hoiatus iseenda kummardamise eest ning (2) üleskutse toetuda Jeesuse Kristuse õigusele kui ainsale lootusele päästmises ja kristlikus kogemuses.

Nüüd oleme jõudnud selle Ilmutusraamatu 14:8 esineva salapärase termini „Baabülon“ juurde. *„Ja veel teine ingel järgnes temale ning ütles: „Langenud, langenud on suur linn Baabülon, kes oma hooruskiima viinaga on jootnud kõiki rahvaid!“* Selleks, et kõik rahvad saaksid juua „Baabüloni viinast“, sealhulgas ka mittekristlikud rahvad (ja need kuulutused kehtivad ometi viimsete rahvaste kohta selle maailma ajaloos), peab meil olema midagi enam kui mingi kitsalt piiritletud seisukoht nende kuulutuste suhtes. Peab siin ju olema tegemist mingi väärprintsibiiga, mida ülemaailmselt tuntakse ja järgitakse ning mille vastu neis kuulutustes hoiatatakse. See asjaolu osutab taas, et neis kuulutustes peab peituma mingi sügav, kõike ühte siduv joon.

Vaadakem veelkord, mis siis õieti moodustab Baabüloni. Baabülon sai alguse Paabeli tornist. Kui avate Piibli esimese raamatu, 1. Moosese raamatu, siis leiate peatükkides 10:8-10 ja 11:1-9 aruande Nimrodist, Noa lapselapselapsest, Baabüloni esimesest kuningast. Nimrod oli linna ehitaja. Ta ehitas suure linna ja tal oli palju alamaid. Inimesed praktiliselt jumaldasid Nimrodi ning tema õelat naist Semiramist. Paabeli ehitamise algmotiiviks oli inimese püüe iseendid päästa.

Sellest kõik algaski. Inimesed ei uskunud Jumala töötust. Nad ei uskunud vikerkaart, mille Jumal märgina pilvesse oli asetanud. Nad ütlesid: „Ei, me peame midagi ette võtma, et ise endid päästa.“

Paabeli ehitamise tagajärjeks oli segadus ja nii on Baabülon alati

iseloomustanud segadust. Paabel sümboliseerib vastuoluliste vaadete kompleksi. Tahaksin käesolevas peatükis osutada, et vastuoluliste vaadete kokkusobitamine on midagi rohkemat kui lihtsalt põhimõtted „päästa iseennast“ või „teha midagi ise“. Segadus saabub suurel määral just siis, kui „tahate osa teha ise ja lasta Jumalal osa teha“ - vaade, mis on vormilikus kristlikus maailmas palju populaarsem kui „isetegemise“ kompleks. Paabel aga sai klassikaliseks näiteks iseenda päästmise püüdest. Jumal pidi ise vahele astuma. Paabeli torn hävitati. Inimesed hajutati keeltesegaduse tagajärjel laiali ja sellest saadik oleme alati nende tagajärgede tunnistajaiks olnud.

Kui järgida Paabeli ajalugu edasi, siis jõuame sajandeid hiljem Baabülioni kuningriigini, mis alates 606. aastast e.m.a tsiviliseeritud maailmas domineeris. Sel ajal oli Baabülioni suureks kuningaks Nebukadnetsar. Tema ajal viidi Jumala rahvast Baabülioni vangi. Nende hulgas olid mõned hästituntud heebrea noormehed, kes võeti küll vangi füüsiliselt, kuid mitte vaimselt. Kui seda lugu jälgite, siis mõistate, et Baabülioni poolt vangistamine tähendab midagi enam kui sõdurite poolt kinnivõtmine ja koos röövitud templiriistadega linnamüüride taha tassimist. Suur osa Iisraeli ja Juuda rahvast olid tegelikult Baabülioni poolt vangistatud juba **enne**, kui Nebukadnetsar ja tema väed üldse Palestiinasse tungisid. Kas pole nii?

Ainus asi, mis on oluline, et saada Baabülioni vangiks, on olla selle vaate ori, et ma võin päästa iseennast või et võin teha midagi ise, et elada kristlikku elu, et taevasse saada. Seega, kui kõneleme Baabülioni vangiviimisest, siis vaadeldgem seda ka teisest aspektist. Leiame, et ka Rooma vangiviimine tähendab sama.

Teoses „Suur Võitlus“ ütleb Ellen White lk 381: „Termin „Baabülön“ on tuletatud vormist „Paabel“ ja tähendab aegadust. Seda terminit on Pühakirjas kasutatud, et osutada mitmesugustele väärreligiooni või ärataganenud religiooni vormidele.“ Samalt autorilt teoses „Patriarhid ja prohvetid“ lk 73: „Peaaegu kõik väärreligioonid on rajatud ühele ja samale põhimõttele – et inimene võib enda päästmiseks toetuda omaenda püüetele.“ Peaaegu **kõik** väärreligioonid! Kas sa tarvitsed olla mõne võõramaise väärreligiooni ohver – selleks, et saada vangiks vaatele, et sa võid toetuda omaenda püüetele end päästa?

Võime näha, et see Baabülioni-probleem oli akuutne ka Kristuse ajal, kui Ta lapsena Petlemma sõimes sündis. Kirjeldades seda aega, ütleb

Ellen White raamatus „Ajastute igatsus“ lk 36: „Põhimõte, et inimene võib päästa oma tegudega iseennast, on iga paganliku religiooni aluseks, see on nüüd saanud ka juutide religiooni aluspõhimõtteks. Neisse oli selle põhimõtte sisendanud Saatan. Ükskõik, kus see põhimõte ka omaks võetakse, kaovad igasugused tõkked patu ees.“

Keegi küsis mult hiljuti: „Mida tähendab teie väide, et me oleme tänapäeval muutunud juudilikumaks kui juudid ise? Millele tahate sellega vihjata?“ Vastusena tahaksin osutada allikale – Ellen White „Valitud kuulutused“ I lk 406. Seal on meid, Jumala rahvast, enne Kristuse teist tulekut võrreldud juutidega vahetult enne Kristuse esimest tulemist. Seepärast osutan, et kristliku religiooni omaks võtnud inimeste suurim probleem tänapäeval, sealhulgas ka minu enda kogudusse kuuluvate inimeste oma on, nagu selles teoses viidatud, püüe ise ennast päästa. Me oleme „oma püüete religiooni“ ohvrid.

„Ma olen küllalt tugev, et taevasse saada. Ma olen küllalt tugev, et õiget elu elada. Ma olen küllalt tugev, et olla hea, kõrge moraaliga inimene. Ma suudan endaga hakkama saada.“ Kummardada väärjumalat, kes asub meie sees ja kes ei ole keegi muu kui meie oma *mina* – see ongi meie suurim oht. Kui tahame olla realistid, siis tuleb meil sellele tõsiasi näkku vaadata. Tähtsaim sümptoom selle kohta, et oleme „oma püüete religiooni“ ohvrid, on see haletsusväärset väike aeg, mille veedame Jumalaga päev-päevalt. Kas tunneme Jumalat? Kas tunneme Teda isiklikult? Kas teame, mida tähendab isiklik tõeline palveelu? Kas teame, mida tähendab veeta olulisel määral aega üksi Jumala Sõnaga? Selles probleem seisnebki. Ja kui me ei tea, ega tee, siis – hoolimata sellest, kuidas seda ise nimetame – oleme Baabülioni ohvrid. Baabülion tähendab püüet religiooni valdkonnas midagi ette võtta, samal ajal kui puudub religiooni tähtsaim koostisosa. Jumala tundmine – see pole kristliku elu mittekohustuslik, „pealekauba“ - osa. See pole iial seda olnud. Me ei veeda päevast päeva aega Jumalaga üksinda mitte oma religiooni „ekstra“ osana, vaid see on nagu religiooni aluseks. Kristlik usk ilma selleta ei ole midagi. Seitsmenda päeva adventistide religioon ilma selleta ei ole midagi. See ongi põhjuseks, miks nii paljud inimesed kaotavad julguse ja lahkuvad kogudusest. Seepärast muutubki kogudus mitte millekski enamaks kui mingiks

moraliseerivate inimeste klubiks, kes elavad head, moraalselt elu, kogu nende lootus päästmisele rajaneb sellele elule, mitte aga Jeesusele Kristusele.

Missugune on siis osa sellest viinast, millega Baabülon on rüvetanud ühiskonna? Rahvad on tõepoolest sellest viinast joonud. Arvan, et seda teemat oleks võimalik õige põhjalikult analüüsida, meenutaksin siin aga vaid lühidalt mõnda osa. Täiendavalt on võimalik uurida seda materjali näiteks Aleksander Hislopi raamatu „Kaks Baabüloni“ põhjal. Vastavalt Hislopile on Nimrod kuningas, keda jumaldati, tema naine Semiramis aga muistse Paabeli kuninganna. Kui Nimrod suri, veenis Semiramis rahvast, et Nimrodi vaim on läinud elama päikesesse ja et ta vaatab nüüd alla pidevalt nende peale, et neile õnnistusi tuua. Rahvas uskus seda ja hakkas kummardama päikest. Päikesele järgmine oli kuu, ning Semiramis veenis rahvast, et kui tema sureb, läheb tema vaim elama kuusse ning loomulikult tuleb hakata siis ka kuud kummardama.

Mõnda aega pärast Nimrodi surma sünnitas Semiramis ebaseaduslikult poja, kelle ta nimetas Tammuziks. Et end rahva ees kuidagi õigustada, teatas ta, et see laps on sündinud ime läbi. (Milline idee! Ja kui palju sellest saadik on neid „imelapsi“ sündinud!) Inimesed uskusid ja hakkasid kummardama mitte ainult Nimrodit ja Semiramist, vaid ka Tammuzit. Nii te võite näha vaenlase salakavalat tegutsemist juba sajandeid enne seda, kui viimaks tõepoolest ime läbi neitsist Laps sündis. Inimestel oli kindel eelarvamus välja kujunenud ning nad polnud eriti üllatunud!

Tammuz kasvas. Ta sai vägevaks jahimeheks nagu Nimrod. Siiski ei olnud ta küllalt tugev ja osav, et ühel päeval pääseda metskuldi eest, kes ta surmas. Rahvas hakkas teda taga nutma. Kas teate, et sellest on kirjutatud ka Pühakirjas? Lugege Hesekeieli kaheksandast peatükist 12. salmist alates: „Siis Ta ütles mulle: „Kas sa näed, inimese poeg, mida Iisraeli soo vanemad pimedas teevad, igäüks oma kuju kambris? Sest nad ütlevad: Jehoova ei näe meid, Jehoova on maa maha jätnud!“ Ja Ta ütles mulle: „Sa saad näha veelgi suuremaid häbitegusid, mida nad teevad!“ Siis Ta viis mind Jehoova koja värava suhu, mis on põhja pool ja vaata, seal istusid naised, nuttes Tammust!“ Kui Jumala rahvas vanal ajal ustavusest Jumalale loobus, hakkasid nad kummardama paganlikke päikesejumalaid, pöördudes tagasi minevikku kuni Nimrodini.

Loomulikult olid ka paganatel kindlad pühad. Üks neist oli Tammuzi sünnipäev – 25. detsember. See oli aeg, mil neile näis, et päikesejumal, kes oli paistnud lahkuvat, kuna päevad muutusid ikka lühemaks ja lühemaks, hakkas tagasi pöörduma. Nad kummardasid kahekümne viiendal detsembril Nimrodit ja Tammuzit.

Siis seadsid nad sisse teise püha – nad arvestasid 25. detsembrist üheksa kuud tagasi ja seadsid sisse püha Tammuzi eostumise auks. Nad pidasid seda päeva „imelapse“ ja tema ema auks. Nad nimetasid selle päeva esimeseks „päikesepäevaks – oma päikesejumala auks – kuna see oli kevadisel pööripäeval, kui öö ja päev on ühepikkused. Seda päeva pühitsetakse veel tänapäevalgi veepühana ja see ei lange kunagi ühele ja samale kuupäevale. Seda püha Tammuzi sünni auks, Semiramise auks ja päikese auks peetakse esimesel pühapäeval pärast esimest kevadise pööripäeva järel tulevat täiskuud.

Kui metskult oli Tammuzi surmanud, eraldati teatud päevad Tammuzi taganutmiseks ja leinamiseks. Määrati kuus nädalat enne Tammuzi eostamispäeva ning tehti need nelikümmend päeva Tammuzi leinapäevadeks. Küpsetati isegi kooke taevakuningannale ja vajutati neisse kookidesse Tammuzi auks suured T tähed. Neid nimetati „pühadekukliteks“. Võib-olla mõistate nüüd – kui pole juba varem teada saanud – kuivõrd on tänapäeva ühiskond kogu selle traditsiooni omaks võtnud.

Võite lugeda selle kohta veel Jeremija raamatu seitsmendast peatükist alates 16. salmist: „Aga sina ära palu selle rahva eest ja ära tee nende pärast kisa ega palvet ja ära käi mulle peale, sest ma ei kuule sind! Eks sa näe, mis nad teevad Juuda linnades ja Jeruusalemma uulitsail? Lapsed korjavad puid, isad süütavad tule ja naised sõtkuvad tainast, et valmistada ohvrileibu taevakuningannale! Ja nad valavad joomaohvrid teistele jumalatele, et mind teotada!“

Nii võite näha, kuidas Jumala vaenlane on tegutsenud, et teotada taeva Jumalat läbi ajastute kuni Kristuse päevini ning ka pärast seda. Need rahvad läksid oma pühadel kodust välja ja kummardasid tõusvat päikest. Nad hakkasid kummardama päikest ja selle elustavat väge, kuna olid märganud, et päikesel on seos elu ja kasvamisega. Nad hakkasid kummardama ka inimeste ja muu loodu taastootvaid võimeid (sealhulgas ka viljastuvaid mune, samuti küülikuid). Kuna päike oli suur jumal ja ülim isand, kuna ta kasutas oma aulisi võimeid elu taastootmiseks, siis pidasid tema kummardajad ka enese

taastootvate võimete rakendamist kõige vastuvõetavamaks teenimisvormiks. Seetõttu on prostitutsioon kõikjal üks päikesekummardamise peamisi iseloomulikke jooni. Neitsilikkuse ohverdamine oli päikese teenimises kõige vastuvõetavamaks ohvriks.

Siis mindi veel kaugemale – hakati suurtel T-del Tammuzi auks päikesele inimohvreid tooma. Kui sündis Jumala Poeg, lausuti: „Imelaps? Muidugi, me oleme juba sellistest küll ja küll kuulnud.“ Läks mööda veidi aega ja öeldi: „Võtkem Ta kinni ja löögem T-kujulisel puul risti.“ Nii tehtigi, Teda teotati nii sünnis kui surmas!“

Semiramise anglosaksi nimekuju oli Ištar, millest on tulnud ka inglisekeelne sõna lihavõttepühade tähistamiseks – Easter. Eri jumalanimed, nagu Ra, Osiris, Baal, Adonis, Moolok, Baal-Peer; Bel-Mithra, Apollon, Bakchos, Hercules ja paljud teisedki vana-aja nimed on kõik seotud päikesekultusega.

(Toimetaja märkus: On ajaloolasi, kes kahtlevad Hislopi mainitud teose täielikus pädevuses, kuna on olnud raskusi tema allikate kontrollimisega. Me teame siiski, et vähemalt need osad, mida kinnitavad tekstid Piiblist, on õiged.)

On aga üks veelgi tähtsam küsimus, mis on seotud meie isikliku eluga tänapäeval. Olen ka mina „oma püüete religiooni“ ohver? Kas toetun ka mina mingil kombel iseendale?

Teise ingli kuulutuses sisaldub sõna „hooruskiima“ - on nimetatud Baabüloni „hooruskiima viina“, Pühakirjas tähistatakse sellega ebaseaduslikku vahekorda väljaspool abielu. Kui asja üldistada, võib selle sõnaga tähistada olukorda, kui kaks poolt, kes ei pea ühinema, ühinevad.

Ka teoloogias on olemas teatud hoorusvorm, mida tänapäeva teoloogid nimetavad omalaadseks „sünkronismiks“. See osutab kahe vastandliku printsiibi või idee kokkusulamisele, mis tegelikult on kokkusobimatud.

Selle kohta leidub kommentaar Ellen White'i teoses „Valitud kuulutused“ 1 kd, lk 353. Ta osutab seal mõnedele, kes „mõtleavad, et on pühendunud Jumalale, samal ajal kui nad toetuvad suurelt osalt iseendale. Need kohusetundlikud hinged loodavad osalt Jumalale ja osalt iseendale. Nad ei vaata Jumalale, et Tema neid oma väe läbi hoiaks, vaid toetuvad valvsusele kiusatuste suhtes ning teatud

kohustuste täitmisele, et Jumal neid vastu võtaks. Sellises usus ei ole võite. Sellised inimesed näevad vaeva eesmärgita. Nende hinged on alalises ahelas ja nad ei leia rahu enne, kui on oma koorma asetanud Jeesuse jalgade ette.“ Sellist osalt Jumalale ja osalt iseendale lootmist võibki nimetada vaimulikuks hooruseks ehk sünkrotismiks. Sellises elus sisaldub ikka veel midagi Baabülonist ja tema viinast.

Spalding kirjutab oma raamatus „Captains of the Host“ (Issanda väehulkade juhid): „Enamik end kristlasteks tunnistavaid inimesi - ... usub, et nad peavad püüdma olla head ja teha head ning kui nad on teinud kõik, mida suudavad, siis tuleb Kristus neile appi ja aitab teha ülejäänud. Sellisele segasele (taas Baabülon!) uskumusele pääsemisest osalt tegudest ja osalt välisest jõust loodavad tänapäeval paljud inimesed“ (lk 601). Kas mõistate, milliseid probleeme võib sisaldada Baabüloni küsimus?

Oli aga veel üks tähelepanuväärne suurmees – Nebukadnetsar. Temasarnane iseloom on välja kujunenud nii mõnelgi meie hulgast ning hoolimata püüetest sellest lahti saada meeldib see neile ikka veel. Tuleb mõõnda, et see mees oli ilmselt sündinud teadmatuses, on kütkestav jälgida tema elu ning näha, kuidas Suur Taeva Jumal püüdis tegutseda selle vaese pagankuninga juures, näidates, kuidas see kuningas, ehkki tal oli iseendaga pidada raskeid võitlusi, avas viimaks oma südame Jumala kutsele ja Püha Vaimu mõjule. Nebukadnetsar oli suure riigi kuningas, kes valitses terve tollal tuntud tsiviliseeritud maailma üle. Tema suurust tuleb tõesti tunnistada. Oletan, et paljud inimesed langeksid Nebukadnetsari kohal olles ohvriks samadele asjadele nagu temagi. Nebukadnetsar oli „oma püüete“ elu ohver. Põhjus, miks **meie** need „oma püüded“ **religiooni** valdkonda üle kanname, on, et ka meie oleme sageli olnud „oma püüete“ elu ohvrid.

Näiteks ei mõelnud Nebukadnetsar religioonist, kui ta oma kaunite rippuvate aedade rõdul kõndis ning vaatas hiiglaslikule linnale, mille ta oli ehitanud – kuldse ajastu kuldsele linnale. Seda silmitsedes lausus ta: „Eks see ole seesinane suur Paabel, mille **mina** olen ehitanud? Jumal andis mingil viisil Nebukadnetsarile edasi sõnumi – võib-olla Püha Vaimu mõjutusel, võib-olla Taanieli kaudu: „Nebukadnetsar, ära võta enesele au selle eest, mida sa oled teinud. Pea meeles, kes hoiab sinu südant tuksumas! Anna austust taeva Jumalale. (See on esimese inglil kuulutus!) Ära kummarda iseennast.

Kummarda taeva Jumalat ja ära võta au iseendale.“ Ilmsetl hoiatati Nebukadnetsarit mitu korda lõksu eest, millisesse ta oli langenud: “Eks see ole seesinane suur Paabel, mille ma olen ehitanud!”

„Oo, aga mina ei kõnni ju ringi rippuvate aedade rõdul! Mina ei tee midagi taolist!“ Üks hetk! Kas pole see suur liikumine, kuhu **mina** kuulun? „Kas pole see kõrge?“ (Mille ma olen saavutanud!) „Kas pole see võimas portauto, mille **ma** olen suutnud teenida?“ „Kas pole see mõjuv nägu, mida **ma** peeglist näen?“ „Kas **ma** ei saanud hakkama suurepärase maandumisega?“ „Kas **ma** ei pidanud hea kõne?“ „Kas pole see suur kirik, mille **me** ehitasime?“ Mida te tegelikult teete, kui nii mõtlete? Jah, me ei tarvitsegi olla Nebukadnetsari asemel, et temaga sarnaneda!

Nebukadnetsarile anti hoiatus: „Ära tee nii! Ära võta au enesele! Ära kummarda iseennast.“ Nebukadnetsar aga, nagu oli ette kuulutatud (tuleb anda Jumalale kiitust, et Ta nii täpselt Nebukadnetsarile – vastavalt Taanieli neljandale peatükile – oli ette öelnud, mis juhtub) kaotas mõistuse. Ta oli ise selle tee valinud. Jumal ei kasutanud tema juures vägivalda. Tal kasvasid juuksed pikaks ja ta toitus seitse aastat „rohust“. Ta hulkus loomakarjadega mööda väljasid ringi, kuni ta taas ühel päeval otsekui unest üles ärkas. Ta küüned olid pikad ja juuksed rippusid silmade ees. Kui ta sellest õudsest unenäost toibus, keskendusid ta mõtted taeva Jumalale – mitte viha ega etteheidetega – vaid alanduses. Üks mõjuvamatest palvetest kogu Piiblis on selle vaese paganliku kuninga Nebukadnetsari palve Taanieli 4. peatüki viimastes salmides: „Aga pärast selle aja möödumist mina, Nebukadnetsar, tõstsin silmad taeva poole ja mulle tuli mõistus tagasi ja ma õnnistasin Kõigekõrgemat, kiitsin ja ülistasin Teda, kes elab igavesti, kelle valitsus on igavene valitsus ja kelle kuningriik püsib põlvest põlve! Kõiki, kes elavad maa peal, ei tule panna mikski ja Tema talitab, nagu tahab, niihästi taeva väega kui maa elanikega ega ole seda, kes võiks lüüa Tema käe peale ja öelda Temale: „Mis sa teed?“ Selsamal ajal tuli mu mõistus tagasi ja mu toredus ja hiilgus tulid tagasi mu kuningriigi auks, mu ametikandjad ja suurnikud otsisid mind ja mind pandi taas mu kuningriigi üle ja mulle anti veelgi suurem võim!“

Pange aga nüüd tähele, kes saab au selle toreduse, hiilguse ja võimu eest? „Nüüd mina, Nebukadnetsar, kiidan ja ülistan ja austan **taeva Kuningat**, sest kõik Tema teod on tõde ja Tema teed on õiged! Tema

võib alandada neid, kes käivad kõrkuses!“

Kahtlemata poleks ta kõhelnud võtmast vaest vana kuningat Nebukadnetsarit kogudusse ja panemast teda koguduse vanemaks! Vaene, vana paganlik mees, keset Baabülioni õukonna rikutust, linnas, mille nimigi juba peegeldas seda, mille ohvriks ta oli langenud – ja ometi leidis Jumal ta üles! Kui Jumal võis leida Nebukadnetsari, tuua ta mõistusele ja panna omaenda algatusel ütleva: „Ma kiidan, ülistan ja austan taeva Kuningat,“ siis on Ta kahtlemata võimeline tegema midagi ka sinu ja minu jaoks tänapäeval!

Tänu Jumalale, et ta on meid Enda poole tõmbama hakanud ning et Ta on võimeline meid koos Nebukadnetsariga põlvedele panema, et tooksime Talle kiitust ja austust, loobuksime enese kummardamisest ja austamisest ning kummardaksime Loojat, taeva Kuningat!

3. MAAILMAL EI OLE RAHU

Selles peatükis asume kolmanda ingli kuulutuse juurde. Meenutagem, et oleme leidnud ühiseid jooni kõigis kolmes kuulutuses:

- 1) Hoiatus iseenda kummardamise eest. Igaüks, kes ei kummarda Jumalat ega anna Talle au, kummardab ennast ja annab au enesele.
- 2) Üleskutse võtta vastu Kristus kui oma ainus päästmislootus. Jumala loodolevustena õppida kummardama ja austama Jumalat ja meie Õnnistegijat Jeesust Kristust. Selles tähenduses saavadki kolme ingli sõnumid usuõiguseks „tegelikkuses“.

Kahtlemata on õige ka meie arusaamine neist kuulutustest minevikus – pidades silmas ajalugu, prohvetikuulutusi ja piiblitekstide hoolikat tõlgitsemist. Püüame aga nüüd leida selles peatükis ka isiklikku aspekti, vaimulikku õppetundi iseenda jaoks – midagi enamat kui

vaid eshatoloogilist ja prohvetlikku uurimist.

Seda silmas pidades lugegem nüüd kolmanda ingli kuulutust Ilmutuse 14:9,10: *„Ja veel kolmas ingel järgnes neile ning ütles suure häälega: „Kui keegi kummardab metsalist ja tema kuju ja võtab tema märgi oma otsaesisele või käe peale, siis see saab ka juua Jumala kange viha viinast, mis segamata on valatud Tema viha karikasse.“* Just selles kohas olen harjunud jätma mõned read vahele ja minema otse edasi 12. salmi juurde, kus kõneldakse pühade kannatlikkusest – neist, kes *„peavad Jumala kärke ja Jeesuse usku“*. Põhjus, miks ma tavaliselt need read olen vahele jätnud või püüdnud oma kurku nende lugemise ajal „puhtaks kõhida“ on ilmne. Lugegem: *„ja teda peab vaevatama tules ja väävlis pühade inglite ees ja Talle ees. Ja nende valu suits tõuseb üles ajastute ajastuteni ja ei ole rahu päevad ega ööd neil, kes kummardavad metsalist ja tema kuju, ega neil, kes vastu võtavad tema nime märgi.“*

Kui peate piiblitundi kellelegi, kes usub põrgutuld ja igavest needust või põlemist, siis te ei vaja ju neid salme! Need on mugav vahele jätta! Loodan aga, et käesolevat peatükki lugedes võime isegi nendes salmides vaimulikku õppetundi näha.

Kui silmitsete kolmanda ingli kuulutust, siis tuleb teil mõtiskleda mitme ebahariliku termini üle – siin on „metsaline“, tema „kuju“, ja „märk“. Võiksime siia lisada veel metsalise „nime“ ja „arvu“ (ptk 13:17). Põhjus, miks need lisame, on, et 15. peatükis on kujutatud üht inimgruppi, kes seisab sel klaasisarnasel merel ja laulab üht laulu. See on võidulaul metsalise, tema kuju, tema märgi ja tema **nimearvu** üle. Kas võite kujutleda, kuidas need inimesed seal laulavad seda võidulaulu metsalise, tema kuju ja tema märgi üle? Siis aga üks nende hulgast lakkab äkki laulmast, pöördub oma naabri poole ja küsib: „Ütle, palun, kas sa tead, mida tähendab see metsaline, tema kuju, märk, nimi ja arv, millest me laulame?“

Teine aga vastaks: „Palun, ära sega, ma laulan ju! Ma ei tea, mis need tähendavad, kuid laul meeldib mulle!“ Ei, selline olukord ei ole loogiline, pidades silmas suure taeva Jumala plaane. Rahvas, kes seda laulu laulab, laulab arusaamisega millestki, mis nende enda kogemuses Jumala armu läbi on aset leidnud. Nad teavad, mida nad laulavad.

Mida mõtleme metsalise all? Kui olete piibliklassides võtnud läbi

seda teemat Ilmutusraamatu 13. peatükist ja Taanieli 7. peatükist, siis teate vähemalt kümnet viisi, kuidas leida selle „metsalisega“ kujutatud võimu tähendust. Tõlgitsus ei rajane mingile isoleeritud asjale nagu näiteks arv 666 või miski muu. See rajaneb tervele iseloomustavate joonte kompleksile.

Me ei tarvitse siin tuua argumente selle kohta, kes on metsaline. Tahaksin vaid mainida niipalju: kui on olemas midagi halvemat kui iseene kummardamine, siis on see olukord, kus kaks inimest iseend kummardavad. Või kui kaks miljonit inimest iseend kummardavad! Teiste sõnadega: see metsaline – kui võtate seda lihtsalt ja otseselt – kujutab inimgruppi, kes organiseeritult ennast kummardavad. Kõikjal, kus näete sellist organiseeritud enesekummardamist, on teil tegemist „metsalisega“ vaimulikus tähenduses. Kas pole loogiline? Vähemalt ollakse sel juhul metsalisega ühel poolel. Kas on võimalik, et mingi kirik või kogudus iseennast kummardab – kogudus, mis ei tarvitse olla see prohvetikuulutusega määratletud „metsaline“? On see võimalik?

Iseene kummardamise tagajärjeks on alati jumalateotus. Iseene kummardamine **on jumalateotus**.

Tahaksin nüüd vahele jätta „kuju“ mõiste, et hoida „parima“ lõpuks. Vaadeldgem hetkeks aga, millele osutab „märk“. Loomulikult olete sellega tuttavad. Toon ära kommentaari „Tunnistuste“ 8. köitest lk 159: „Valgus, mis meil on kolmanda ingli kuulutuse kohta, on õige valgus. Metsalise märk on täpselt see, mida oleme öelnud selle olevat. Selle asja kohta aga ei mõisteta veel kõike ning seda ei mõisteta kuni rullraamatu avamiseni (mis see ka oleks). Maailmas tuleb aga teostada kõige pühalikum töö.“ Kas see ei kõla nii, et metsalise märgi kohta on võimalik mõista veel midagi, lisaks sellele, mida oleme tavaliselt mõistnud? Olen tundnud huvi selle „rullraamatu lahtirullimise“ kohta ja otsinud sealt sel teemal valgust. Hiljuti lisandus minu raamatukogusse dr Edward Heppenstalli raamat „Meie Ülempreester“. Ta ütleb selles lk 200: „See rull ei sisalda mitte ainult meie maailma peale tulevaid nuhtlusi, vaid ka nende ilmutust, kelle nimed on üles märgitud ja kelle saatus otsustatakse.“ Ilmselt ei mõista me seda täielikult kuni meie maailma ajaloo viimaste tundideni. Kas te aga ei arva, et peaksime hakkama seda mõistma?

Nüüd pisut ka „nimest“ ja „nimearvust“. Meile jutustab nendest 13.

peatüki 17. salm. Oleme teadnud juba kaua – oleme näinud seda nii skeemidel kui slaididel – et see nimi viitab ilmselt jumalatteotavale ladinakeelsele tiitlile, mis osutab Jumala asemele astunud inimesele – VICARIVS FILII DEI. Tahaksin aga esitada küsimuse: „Kas tuleb tingimata olla mingi kõrge kirikupea kusagil Euroopas, kes kannab peakattel seda jumalatteotavat tiitlit „VICARIVS FILII DEY“, et vastata sellele iseloomustusele?

Kui lähme tagasi päris algusesse, avastame, et Saatanal on kolm peamist petmise punkti. Kuulsin hiljuti, kuidas üks kõneleja kirjeldas seda stseeni keelatud puu juures. Eeva jalutas kõigepealt puu juurde, siis jäi seisma ja hakkas puud silmitsema. Madu vaatas okste vahelt välja ja lausus: „Hihii, Eeva siin!“ (Kuulsin tõepoolest seda esmakordselt nii edasiantuna). Kui Eeva hämmastus, lausus madu: „Kindlasti imestad sa, kuidas ma suudan rääkida, kas pole?“

Ja Eeva vastas: „Tõepoolest, selline mõte tuli mulle pühe küll!“

Madu jätkas: „Jah, ma olin tavaline lihtne madu, nii nagu kõik teisedki loomad siin aias, kuni ma sõin selle puu viljast. Siis sain mina, tumm loom, kõnevõime. Kui aga sina, kes sa juba kõnelda oskad, sellest puust sööksid, milliseks saaksid siis sina? **Sa saaksid Jumala sarnaseks!**“

Jah, just selles oligi probleem!

Kolm punkti keelatud puu juures:

- (1) Doktrinaalne punkt: „Sul ei tarvitse pidada Jumala käske. Jumal ütles: „Ära söö puust! Sina aga ei tarvitse sellele kuuletuda!“
- (2) Taas doktrinaalne punkt: „Kui sa puust sööd, sa ei sure.“
- (3) Kogemuslik punkt: „Kui sa puust sööd, saad Jumala sarnaseks.“ Nii alustas madu (Saatan) oma programmi selle puu all ning jätkab ja kavatseb selle lõpetada samal viisil.

Saabub päev, mil oikumeenilise ühinemise pooldajad lausuvad: „Mis te näaklete kogu aeg nende erinevuste pärast? Me raiskame sellega vaid aega. Istugem maha, kutsugem kokku üks suur ülemaailmne nõupidamine ja vaadake parem, mis meil on ühist. Siis aga ühinegem selle ühise alusel, seeasemel, et raisata aega erinevuste arutamisele.“ Ja siis avastatakse tõepoolest kolm ühist doktrinaalset punkti: (1) Tegemist on ühe Jumala käsusõna pidamise- või õigemini mittepidamisega. (2) Tegemist on probleemiga, kas pärast surma on inimene tegelikult surnud või mitte. (3) Sa võid ise olla endale Jumalaks! Ja nüüd kuula, sõber! Ainuke asi, mis sind iseene Jumalaks teeb, on – ma pean püüdma päästa end ise, lahus Jumalast. Päästmine tegude läbi teeb sind „Vicarivs Filii Dei'ks“ eks ole? „Ma olen küllalt tugev, et ennast päästa. Mul on niigi palju tegemist, et pühendada iga päev aega Jumalaga isikliku ühenduse otsimisele. Ma elan head elu. Mul on tugev tahtejõud, tugev enesedistsipliin.“ Kas võib olla, et kogudus on ehk tulvil selliseid tugeva tahtejõuga inimesi? „Te saate Jumala sarnaseks!“

Mingem nüüd edasi metsalise „kuju“ juurde, kuna see selgitab probleemi põhjalikumalt. Metsalise „kujust“ on kõneldud Ilmutusraamatu 13-ndas peatükis. Peatüki esimene pool kirjeldab peaausjalikult metsalist ennast. Üks metsalise tähelepanuväärne joon on, et ta erineb kõigist teistest võimudest. See on religioosse ja poliitilise võimu kombineeritud süsteem. Oleme seda nimetanud ajalooliselt „religioosseks-poliitiliseks“ võimuks. Siis aga on kujutatud selle metsalise vangiviimist ning teist tärkavat võimu, mida oleme määratlenud protestantliku Ameerikana ning mis selle esimese taas ellu äratab. Vähemalt valmistab ta „kuju“ metsalisest, kuju aga tähendab, et tegemist on millegi väga sarnasega, seega taas religioosse ja poliitilise võimu kombinatsiooniga.

Ärge eksige selles asjas! Just selles ongi probleem. Tõenäoliselt on sellele tabavamalt osutatud E.White'i raamatus „Suur Võitlus“, kus ta lk 445 kirjeldab metsalise kuju. „Kui Ühendriikide juhtivad kirikud ühinevad selliste õpetuslike küsimuste alusel, mis meil on ühised (seda juba käsitlesime) ning mõjutavad riiki kohaldama sunniabinõusid oma määruste elluviimiseks ning enda teenimiseks, siis ongi protestantlik Ameerika valmistanud kuju Rooma hierarhiast. Vältimatuks tagajärjeks on, et mittenõustujatele määratakse seadusega karistused.“ Esitan veel väite leheküljelt 449: „Sellesama toiminguga – **religioosete kohustuste pealesundimisega ilmaliku võimu abil**, valmistavad kirikud ise metsalise kuju.“ Seega tähendab metsalise kuju **religioosete kohustuste pealesundimist inimliku võimu abil**.

Kas me ei vaatlaks nüüd seda probleemi isiklikust küljest? Oled sa püüdnud sundida ennast täitma religioosseid kohustusi „ilmaliku“ st inimliku jõuga? Miks mitte! Oleme ju alati valmis sundima end täitma religioosseid kohustusi ilmaliku jõuga, kui jõuab näiteks kätte 1.jaanuar. Võtame ju endale siis sageli kohustusi, et teha (inimliku jõuga) loendamatuid asju. Seejärel ootame 365 päeva ja toimime taas samuti.

Inimlik loomus on kaua püüdnud end igasuguste psühholoogiliste ja humanistlike võtetega sundida kuuletuma, kohustusi täitma. Võib-olla on see mõte paremini väljendatud E.White'i teoses „Mõtted õndsaskiitmise mäelt“ lk 123: „Püüded teenida päästmist omaenda tegude läbi viivad inimesed vältimatult selleni, et hakatakse tõkkena patu vastu rakendama inimlikku sundimist. Nähes, et nad ei suuda Jumala käsku pidada, hakatakse välja mõtlema reegleid ja vahendeid, et end **sundida** Jumala käsule kuuletuma. Kõik see pöörab meeled Jumalalt iseendale.“

Üks mainitud metsalise peamisi iseloomulikke jooni on sundimine, jõud. See on alati nii olnud ja on alati nii. Jõud! Sund! Kui ka mina end sunnin sõna kuulma, arvates, et minu sõnekuulelikkus tagab päästmise, ning seega püüan teenida päästmist oma tegude läbi, siis olengi metsalise kuju ohver. Nagu näete, on neis kuulutustes tõepoolest midagi väga isiklikku. Kui hakatakse Ilmutusraamatut mõistma omaenda kogemuste valgel, peab aset leidma suur äratus.

Kui mina kui jutlustaja tõusen üles ja kõnelen teatud poliitilise võimu vastu, mis on tegutsenud ajaloos läbi kogu keskaja ning

tegutseb kuni viimsete päevadeni, et avaldada survet inimeste südametunnistusele, samal ajal aga olen selle kuulutusega liiga hõivatud, et võtta aega evangeeliumide ning raamatu „Tee Kristuse juurde“ uurimiseks, et tunda, mida tähendab isiklik osadus Jeesuse Kristusega, nii et võiksin päästmises Temale toetuda, siis olen ma ju omaenda lõksu langenud ohver! Kas see on võimalik?

Kas pole võimalik näha, et päästmine usu läbi aunüksi Jeesusesse Kristusesse läbib võimsalt kõiki neid kuulutusi, kõiki kolme? „Tunnistused“ 6. kd, lk 19: „Sõnum Kristuse õigusest peab kõlama ühest maailma äärest teiseni, et valmistada Issandale teed. See on Jumala au, mis lõpetab **kolmanda ingli** töö.“ Mis lõpetab selle? Kristuse ja Tema õiguse rõhutamine. Kui neis kuulutustes ei ole seda, on need kuulutused kuivad ja elutud.

Lugege veelkord neid raskeid ridu: „*Kui keegi kummardab ... see saab ka juua Jumala kange viha viinast...*“ Kui heidate pilgu pisut kaugemale, siis näete Ilmutusraamatu 15. ja 16. peatükis olevat kirjeldatud seitset nuhtlust, mis „*segamata on valatud tema viha karikasse*“. „*Ja teda peab vaevatama tules ja väävlis pühade inglite ees ja Talle ees.*“

Kui uurite Piibli kommentaare eri allikatest, siis leiате, et selles punktis on uurijate vahel arvamuste lahkuminek. Mõned usuvad, et siin on mainitud kaht eri aega – esiteks seitset viimset nuhtlust, teiseks aga kohtuotsuse täideviimist pärast tuhande aasta lõppu Kristuse kolmandal tulekul. Õeldakse, et tõenäoliselt langeb selles lõpukohtus tuli ning karistusandjaid vaevatakse siis pühade inglite ja Talle ees. Ma ei ole aga kindel, kas see leiab aset selle maailma lõpul enne Kristuse teist tulekut või tuhande aasta lõpul enne Kristuse kolmandat tulekut. Osutaksin seeasemel – et taas muuta see isiklikuks, kogemuslikuks – millelegi muule.

Kas olete märganud, mis juhtub inimesega, kes kummardab ennast ja teenib enda huve, kui ta tuleb Jumala palge ette? Kas olete ehk lugenud, kuidas John Wesley päevil tulid tema suurtele vabaõhukoosolekutele pilkajad ning kuidas siis Jumala tegeliku, vahetu ligioleku tõttu ning Püha Vaimu väe mõjul need pilkajad põlvili langesid ning halastust anusid? Või olete lugenud, kuidas Matteuse 8:28,29 on kirjeldatud hirmsate Gadara kurjast vaimust vaevatute väljatulekut haudadest? Ka nemad hüüdsid: „*Mis on sul meiega tegemist, sa Jumala Poeg? Oled sa siis tulnud meid*

enneaegu vaevama?“ Olete ehk lugenud ka teistest juhtumitest, kui Jeesus isiklikult kohal oli, deemonitega kohtus ning nad halastust palusid? Jah, enese kummardajad tunnevad Jumala ligiolekul endid alati ebamugavalt!

Kas on ehk võimalik, et inimene, kes kogemuslikult on „oma püüete religiooni“ ohver, tegude õiguse ohver, kogeb Jumala ja inglite palge ette sattudes vaeva, piina, rahutust? See on alati nii olnud!

Salm 11: *„Ja nende valu suits tõuseb üles ajastute ajastuteni.“* Fraasiga „ajastute ajastuteni“ ei ole meil probleeme. Teame ju, et Piiblis on mujalgi kasutatud seda terminit tähenduses „nii kaua kui nad elavad“. Sellel pikemalt peatumata lugegem edasi: *„Ja ei ole rahu päevad ega ööd neil, kes kummardavad metsalist ja tema kuju ega neil, kes vastu võtavad tema nime märgi.“* Ei ole rahu päevad ega ööd. Kas olete märganud enda elus või teiste elus, kes ennast kummardavad ning omaenda huvidele pühenduvad, kes ei ole Jumalale alistunud ning Temast eemalduvad, et neil pole rahu? Nad tammuvad pidevalt jalgadel, või närvivad küüsi või tormavad ühe lõbustuse juurest teise juurde, et hõivata oma aega ja tähelepanu nii, et ei tarvitseks mõelda. Viimane asi, mida nad teha sooviksid, on mõelda aja ja igaviku üle. Nad ei suuda öösel magada, seetõttu peavad võtma rahusteid ja uinuteid, et magama jääda, hommikul aga erguteid, et taas virguda. Terve põlvkond elab tablettide varal! Neil, kes end kummardavad, ei ole rahu päeval ega öösel. Nad on ise endile Jumalaks. Nende peamine eesmärk elus on nende oma au, nende oma rõõmud.

Kas on ehk võimalik, et siin on viidatud veel millelegi muule peale tulejärve? Muuseas, kui loete järgmist salmi pärast kolmanda ingli kuulutust – 13. salmi – siis kõlab see nii: *„Õndsad on surnud, kes Issandas surevad nüüdsest peale...“*. Kas pärast tulejärve on veel inimesi, kes metsalist ja tema kuju kummardavad? See on mõeldamatu. Nad vihkavad siis metsalist ja tema kuju! Kreekakeelne tekst (s 11) kõlab nii: „Kes ikka veel metsalist ja tema kuju kummardavad“ st neil ei ole rahu **praegu!**

Sõber, kuula! Kui ka sinu elu on olnud otsekui siia-sinna paiskuvad merelained, kui sa oled avastanud, et „kartuses on valu“, kui sa pole leidnud rahu, siis tea, et Jeesus kutsub sind väljasirutatud kätega ja hüüab: *„Tulge minu juurde kõik, kes te olete vaevatud ja koormatud ja mina annan teile hingamise!“*

Ei mingit rahu õelatele? Jah, seda küll. Aga kas on rahu Jeesuses?
Jah! Loodan, et mõistate, et kolme ingli kuulutuses – kõigis kolmes –
peitub see sõnum!

4. ILMA „KONKSUTA“

Uurime selles peatükis edasi sõnumit kolme ingli kuulutusest Ilmutusraamatu 14. peatükis. Viies salm selles peatükis kirjeldab lunastatute hulka: „*Nende suust ei ole leitud kavalust: nemad on veatud.*“ Sõna, mis on tõlgitud „kavalust“ tähendab kreeka keeles otseses tõlkes „kalasööt“.

Ma ei tea eriti palju kalasöötadest ega ka sellest, mida Piibli kirjutajad selle sõna all mõtlesid. Mäletan vaid, kuidas läksin kord koos koolikaaslastega jõe äärde kalale. Keegi andis ka mulle kätte õngeridva, mille küljes olev spinninguratas väga halvasti pöörles. Mulle tegi rohkesti lõbu proovida, kas saan õngenööri üle jõe ehita ja teise kaldasse kinni haakida nii, et kalapüügiks õieti aega ei jäänudki. Juhuslikult püüdsin siiski ühe kala kinni ja mul hakkas nii halb, et lasksin selle kohe vette tagasi. Olen alati selliste asjade suhtes vastumeelsust tundnud. Söötade kohta tean aga sellest saadik üht – kusagil sööda keskel on õngekonks. Selle analoogia põhjal võib mõista, et kalasööt ja konks sümboliseerivad midagi, mis väliselt näib seesmisest erinev. Seega – need inimesed, kes kord seisavad veatult Talle trooni ees, peavad olema samasugused **nii** seestpoolt **kui** väljaspoolt. St nende puhul ei ole tegemist vaimse skisofreeniaga, hingelise lõhestatusega, nende sees puudub konks, kavalus.

Eelkõige tuleb meil mõista, et proovil ei ole mitte ainult Jumala rahvas, vaid ka Jumal ise. Mida tähendab Ilmutuse 14:7: „Jumala kohutund on tulnud“? Vastupidiselt paljude senisele arvamusele, et see viitab ainult kohtumõistmisele **rahva** üle, on tõde, et kohut mõistetakse – teatud mõttes – ka **Jumala** üle.

On üllatav mõte, et maailma lõpul ilmub kogu universumi silme all **Jumal ise** kohtu ette. Jah, siin on midagi enam kui nii mõnedki meist on mõelnud. Kohtupidamine sisaldab midagi enam kui lihtsalt taevase raamatupidamise läbivaatamist, et näha, kes päästetakse ja kes läheb kaduma. Selles kohtupidamises on tegemist rahvaga, kuid ka Jumala Endaga.

Põhjus, miks Jumal ilmub otsekui kohtusse, on, et Tema vastu on tõstetud tõsiseid süüdistusi. Kurat, kes kogu seda segadust juba enne alustas, kui see maailma üle kandus, väitis, et Jumal ei ole õiglane, et Jumalas ei ole alandust, et Jumal nõuab vaid kummardamist, et Tal puudub eneseohverdusvaim, et Tema seadused ei ole õiglased jne. jne. Tegelikult teeb Ilmutusraamatu 12. peatükk väga selgeks, et lunastusplaani käigus saabub aeg, mil süüdistaja – vana madu, keda hüütakse Kuradiks ja Saatanaks, kes on püüdnud eksitada kogu maailma – hävitatakse. Seega on selles suures kohtustseenis, mis praegu universumi ees aset leiab, ka süüdistaja.

Saatanal on palju süüdistusi, võiksime neid soovi korral loetleda lõpmatult. Sooviksin aga teie tähelepanu juhtida eeskätt kahele peamisele. (1) Kui patuprobleem oli tekkinud, väitis Saatan, et Jumal ei saa patusele andestada. Loomulikult on see vaenlase poolt tähelepanuväärne süüdistus, sest kui Jumal saab patusele andestada, siis võiks Ta Saatana loogika kohaselt ju ka Saatana ja ta inglid tagasi taevasse lubada. Inimene langes ilmselt kergesti Saatana kiusatustele saagiks. Ja vana madu ütles: „Nüüd olen ma su kätte saanud. Sinule ei saa enam andestada. Jumala käsk on muutmatu ja Jumal on õigluse Jumal.“ Jumalal tuli see probleem lahendada, kuna Ta ei ole mitte ainult õigluse Jumal, vaid ka armastuse Jumal. Ja te teate juba, kuidas Jumal selle probleemi lahendas! Läks mööda mõni tuhat aastat ja ühele kaugele künkale püstitati üksildane rist. Sellele viidatakse Ilmutusraamatu 12. peatükis. Süüdistaja sellel suurel kohtuistungil mõistis, et ta on kaotanud, kui sureva Ohvri suust kõlasid sõnad: „See on lõpetatud!“ Sellega teadis Saatan, et seega on ka tema saatus pitseeritud.

Mulle näib, et sellest päevast saadik, kui Jeruusalemma taha sellele üksildasele künkale püstitati rist, on vaenlane selles esimeses süüdistuspunktis suurelt osalt võidetud. Jah, ta püüab küll veel ikka inimesi uskuma panna, et neile ei andestata (ei saa andestada), kuid ilmselt on tema suuremad jõupingutused viimase kahe tuhande aasta kestel keskendunud nüüd süüdistusele number kaks. (2) Ehkki Jumal on leidnud võimaluse patusele andestada, **ei saa patune võita**. Tõde on, et Jeesus ei tulnud siia maailma mitte ainult surema, vaid ka meile näitama, kuidas võita. Oma eluga andis Ta eeskuju – ehkki see külg on siiani suurelt osalt tähelepanuta jäetud – **kuidas** võita. Vaenlane teab, et kui keegi ei saavuta võitu, siis ei saa teda ka

taevasse võtta, nii nagu kuraditki ja tema ingleid ei saa taevasse tagasi võtta. Jumala seadus ja taevaste olevuste õnn satuksid muidu ohtu. Ja nii paiskab Saatan selle süüdistuse Jumala, universumi ja Jumala rahva vastu.

Jah, Jumal vajab tõepoolest õigeksmõistmist, sest Teda süüdistatakse Tema rahva kaudu. Et Teda aga õigeks mõista, tuleb need mõlemad süüdistused kummutada. Võib ju öelda: „Noh, aga see süüdistus ju kummutati, kui Jeesus tuli ja tõestas inimesena, et ka selles maailmas võib elada võiduelu. See ju vastab sellele süüdistusele!“ Tegelikult aga usun ma, et suurem osa kristlikust maailmast on palju enam huvitatud lihtsalt andestuse saamisest kui võitmisest. Suurem osa kristlikku maailma on neelanud otsekui konksu otsas oleva söödana vaate, et seni kui te igal õhtul enne voodisse minekut kõik patud andeks saate, on kõik korras. Saatanateise süüdistuse tähtsust on alahinnatud! Ja Jumal peab tõestama, et inimene **võib** võita ja et ka meie peame olema võidukad, **nii** nagu oli võidukas Jeesus.

Tahaksin tuua selle kohta paar kinnitust mõnest allikast. Esimese toon Ellen White'i raamatust „Kristuse tähendamissõnad“ lk 314: „Saatan on väitnud, et inimesel on võimatu Jumala käskudele kuuletuda.“ Jah, nii see on. Ja ma olen sageli kuulnud, kuidas inimesed väidavad: „See on õige! Inimesel on võimatu Jumala käskudele kuuletuda! Te võite teha vaid oma parima!“ Ja see „parim“ on sageli väga ebamäärane.

Tahaksin teile kinnitada, et kui inimene teeb ainult oma parima, st parima, mida **inimene** võib teha, siis on ta kadunud! Me peame tegema kaugelt enam kui **meie** suudame, muidu ei saa me iial teada, mis on päästmine. Kas te ei usu seda? Kui Peetrus oleks sel ööl järvel teinud **oma** parima, ainult püüdes vee peal käia, siis oleks ta vajunud vee alla juba ammu enne, kui ta tegelikult vajuma hakkas. Jumala armu, Kristuse väe ja Tema vahetu ligioleku tõttu aga Peetrus kõndis järvel. Peetrus tegi midagi, mida **tema** ei suutnud teha. Kui ma selles patuses maailmas teen vaid parima, **mida ma inimolevusest teha suudan**, ei täida ma iial oma osa Jumalikus plaanis. Ma pean tegema midagi paremat, kui ma suudan. Ma pean tegema seda, mida minu elus suudab Jeesuse Kristuse arm. Kas usute seda? Loobugem sellepärast vaatest, et peate tegema vaid **oma** parima.

Maailma viimase põlvkonna ajal, kui kogu universum pealt vaatab ja

patt ilmneb oma kõige äärmuslikumal, koletuslikumal kujul, peab Jeesusel siin maailmas olema rahvas, kes seisab ilma veata, ilma kavaluseta, ilma **konksuta** Jumala trooni ees. Ja kui tahate päästetud saada, peate olema üks neist!

Olin rõõmus kui kuulsin hiljuti üht kõnelejat palvenädalal väitvat seda, mida paljud ei söanda väita. Ta ütles, et Jumala plaan on viia meid selleni, et lakkaksime patustamast. Ma otse ahhetasin ja kuulsin, et ka teised kuulajad ahhetasid! Kas usute ka teie seda, et Jumala plaan on viia meid selleni, et lakkaksime patustamast?

„Ei, ei!“ väidate, „me ei jõua kunagi siin maailmas selleni, et oleksime patuta!“ Ei, aga me ei räägi sellest. Ärgem laskugem taas selle vana teoloogilise probleemi rägastikku, püüdes kindlaks määrata, kui patuta on patutus – st inimese (patune) olemus, tema aju, tema ihu jne. Ei. Me väidame vaid seda, et Jumala väe läbi peame jõudma selleni, et lakkaksime teadlikult patustamast. Kas söandame seda uskuda? Kas suudab Jumal seda meie juures teha? „*Ja sa pead Temale nimeks panema Jeesus, Sest Tema päästab oma rahva nende pattudest!*“

Kuulake teistki tsitaati E. White'i teosest „Ajastute igatsus“ lk 671: „Jumala kaju peab inimeses taastatama, Jumala au, Kristuse au sõltub oma rahva iseloomu täiuslikuks saamisest.“ Kas ei kõla see nii, et Jumala üle mõistetakse kohut Tema rahva kaudu?

Seega mõistame, et see kohtuaeg maailma ajaloo lõpul on äärmiselt tähelepanuvääriv aeg. See ei ole aeg, kus võime kiskuda alla Jumala ideaali, Jumala standardit oma laste jaoks, väites: „Tee vaid parim, mida suudad!“

„Nüüd, mil meie suur Ülempreester teeb meie eest lepitust, peaksime püüdma saada täiuslikeks Kristuses“ (Suur Võitlus lk 623). „Kõik peaksid olema teadlikud oma suure Ülempreestri seisukohast ja tööst, muidu poleks meil võimalik ilmutada usku, mis on vajalik meie ajal. Muidu ei saaks nad täita Jumalast määratud kohta ja ülesandeid“ (samas, lk 488). „Sellal kui taevas toimub eeluurimiskohus ja kui kahetsevate usklike patud pühamust eemaldatakse, peab leidma ka Jumala rahva juures maa peal aset eriline töö – puhastamine, pattudest loobumine... Kui see töö on teostatud, siis on Kristuse järelkäijad valmis Tema ilmumiseks“ (samas, lk 425).

Kuidas võib aga vaene patune siin maa peal end puhastada või patust loobuda? Kuidas peab ta neid tekste mõistma? Me teame ju, et ilma Kristuse väe või armuta ei ole meil mingit lootust, mingit šanssi pääseda. Sellega seoses ongi huvitav märkida Kristuse **vahemeheetöö** ehk **lepitustöö** eesmärki. Neid termineid oleme koos kasutanud pikemat aega. Mida aga tähendab „vahemees“, „lepitaja“, „eestkostja“? Need terminid on sarnased. Olin harjunud mõtlema, et ainus isik, kes vajab vahemeest, on see, kes on Jumalast võõrdunud, kes peab Jumalaga lepitatud saama, kes elab patus, st patune. Oma üllatuseks avastasin, et just Kristuse vahemeheetöö, Kristuse lepitustöö hoiab langematuid maailmu langemast. Ma polnud sellest varem iialgi mõelnud. Pange tähele järgmist kommentaari: „See käsi, mis tõstis inimkonna hävingust, kuhu Saatan ta oma kiusatustega oli paisanud, on sama käsi, mis on hoidnud teiste maailmade elanikke patustamast.“ Seesama käsi, mis tõstab joodiku rentslist ja viib ta kord taevasse, hoiab ka teisi maailmu langemast! Kas teadsite seda? „Kristus teostab inimese kasuks oma Vahemeheetööd ning ka nähtamatutes maailmades hoitakse kord alal just Vahemeheetöö abil.“ Leiame need tekstid Ellen White'i ajakirjas „Review and Herald“ 11.jaan 1881 ja teoses „Kuulutus noortele“ lk 254.

Seega, kui kõneleme Kristusest kui meie Ülempreestrist Heebrea raamatu alusel, kui kõneleme Temast kui Eestkostjast ja Vahemehest, siis ei kõnele me ainult mineviku pattude kinnikatmisest Tema poolt, vaid suurest Jumala tööst, mis annab meile väge, et võita. Tahaksime ju saada sellist abi?

Eestkostja Jumala trooni ees ei ole taganud ainuüksi minu pattude andestamist, vaid tegutseb, et anda mulle nii tänaseks kui homseks väge, mis võimaldab mul kogeda võitu. See tõde sisaldub kolme inglī kuulutuses! See tõde sisaldub kohtutunni kuulutuses! Kui Saatan süüdistustele on vaja vastata, siis on ju vaja vastata ka sellele süüdistusele Jumala käsu pidamise võimalikkuse suhtes!

Kui aga nüüd väidame, et kohtupidamine hõlmab midagi **enam** kui taevaste aruannete läbivaatamist ja taevase pühamu puhastamist kõikide halbade tegude arunnetest, siis jõuame punktini, mille vastu meie enda koguduses kõvasti vaieldakse. Mäletan üht juhtumit mõni aasta tagasi ühes koguduses Colorado osariigis. Keegi õde, kes oli meie linnas külaliseks, helistas mulle ja lausus: „Pastor, kas teate, mis teie koguduses

toimub?“ „Noh, üht-teist
 tean. Mida silmas peate?“ „Teie
 hingamispäevakooli klassides õpetatakse tõelist eksiõpetust!“
 „Noo?“ „Jah.“

Teie kuulajaskonna hulgas on Grimsley
 pooldajaid.“ „Grimsley, kes see on?“
 „Te ei tea, kes on Grimsley?“ „Ei,
 pole kuulnud.“ Nüüd hakkasin püüdma leida andmeid Grimsley ja
 tema õpetuse kohta. Kas teate, mida avastasin? Sellele Grimsley'le –
 kes ta ka poleks olnud – omistati õpetus, et pühamu puhastamine
 viitab ka hingetempli puhastamisele. Ja ka mina uskusin sedasama
 siis ja usun ka täna – sõltumata sellest, kas oleksin iial kuulnud
 Grimsley olemasolust või mitte! Kas sina, lugeja, ka seda usud?
 Pärast Grimsley probleemi hakkasidki inimesed ütlema: „Ei, ei –
 uskliku puhastamisele siin küll pole viidatud!“ Aga ometi leiame
 Piiblit uurides, kuidas Jumal patuprobleemi lahendab, leiame, et Ta
 töötab ka inimste südame, mitte ainult pattude aruannete juures.
 Pühamu puhastamine ja lepitus hõlmab ju inimesi, mitte ainult
 aruandeid! Kas pole see õige? Selle üldise tõe juurde jõudiski
 Grimsley. Ja kas teate, mis juhtus? See Grimsley ja mõned tema
 pooldajad tõid oma suhtumise ja töömeetodite tõttu halva kuulsuse
 kahele suurimale tõe nende viimsete päevade jaoks. Üks neist on
 pühamu tõe ja teine tõe õigusest usu läbi. Olen kohanud inimesi,
 kes niipea kui kuulsid mainitavat „õigust usu läbi“, lausuvad: „Oh ei!
 See on ju Grimsley, selle lahkulõija õpetus!“ Kurat aga vaatab pealt
 ja naerab! Olen tundnud adventkoguduse jutlustajaid – kes on
 kõhelnud lülitamast evangeelsetesse seeriatesse materjale pühamu
 kohta, kuna „pühamu on õrn teema“. Tahaksin aga öelda, et ei tasu
 anda kuradile puhkepäeva mingi kujuteldava Grimsley pärast!

Usun, et nii nagu raamatus „Ajastute igatsus“ on kirjeldatud Jeesuse
 esimest tulemist ja Jeruusalemma templi puhastamist, nii viitas
 Jeesus seeläbi ka oma missioonile puhastada hingetemplit. Usun just
 nii ja usun ka, et Jumal soovib tuua meid uuele arusaamisele usust
 ainuüksi Kristusesse ja sellesse, kuidas see meie elus teoks võib
 saada. Vahepeal aga ärgem esitagem odavaid vabandusi vigade
 suhtes. Peame ju neile vigadele vähemalt näkku vaatama, kas pole
 nii?

Pöörakem tähelepanu järgmisele tsitaadile, „Suur Võitlus“ lk 489:

„Kui need, kes oma vigu varjavad ja vabandavad, võiksid näha, kuidas Saatan juubeldab, kuidas ta teotab Kristust ja pühi ingleid nende teguviisi pärast, siis tõttaksid nad oma patte tunnistama ja neist loobuma.“ Mis juhtub siis, kui ma vabandan oma patte ja vigu? Saatan raputab Jumala poole rusikat, heidab nalja Jeesuse üle ja teotab ingleid! Ja kui mul oleks mingi arusaamine sellest, mis taevases pühamus tegelikult toimub, tõttaksin ma pattudest loobuma. Ilmselt on see arusaamine võimsaks motiiviks, mis aitab mul rohkem vastata Jumala armastusele.

Seega juhin teie tähelepanu suurele tõe – Kristus teostab oma Vahemehe-Eestkostjatööd, kestab kohtuaeg, Jumala iseloomu au on kaalul, kogu universum vaatab pealt, kolmandik kunagistest inglitest raputab rusikaid ja hüüab: „Nii pole õige!“ Ja nüüd sõltub kõik sellest, kas Jumala rahvas alistub nii täielikult Jumala ligiolekule ja Tema väele, et Saatan süüdistustele oleks võimalik vastata.

„Kristus on koguduse Ülempreester ja Tal on teostada töö, mida ükski teine teostada ei saa. Oma armu läbi on Ta võimeline hoidma iga inimest üleastumise eest“ (ST 14.veebruar 1900). 1.Johannese 1:7 on väga selgesti öeldud: „*Kui me käime valguses, nõnda nagu tema on valguses, siis on meil osadus üksteisega ja Jeesuse Kristuse, Tema Poja veri puhastab meid kõigest patust.*“ Niisama vajalik nagu see, et Kristus lunastas meid oma vere läbi, on ka, et Ta hoiaks meid kurjast oma lepitusteenistuse kaudu. Neid, keda Ta oma verega on ostnud, hoiab Ta nüüd oma lepitusteenistuse kaudu“ (Käsikiri 73, 1893). Siin ongi viidatud Kristuse töö kahele osale! „Jeesuse palve Johannese 17. peatükis on meile õppetunniks Õnnistegija lepitusteenistusest taevase pühamu vaheteki taga pärast seda, kui Tema suur ohver inimeste eest oli toodud“ (Käsikiri 29, 1906). „Kristuse lepitusteenistus inimese kasuks taevases pühamus on niisama oluline lunastusplaani täideviimiseks, nagu oli Tema surm ristil. Oma surmaga alustas ta tööd, mida Ta pärast oma ülestõusmist taevasse jätkama läks. Me peame usu läbi sisenema Tema juurde vaheteki taha“ („Suur Võitlus“, lk 489).

Adventistide ja teiste evangeelsete kristlaste vahel leidis ligikaudu kümme aastat tagasi [arvestades artikli kirjutamist – 1960-ndate keskpaiku] aset diskussioon, mis hõlmab küsimust, kas lepitustöö viidi ristil lõpule või mitte. Kas olete sellest kuulnud? Kristliku maailma evangeeliumikuulutajad on seisukohal, et lepitus viidi ristil

täielikult lõpule ja igaüks, kes seda ei tunnista, kuulub mitteevangeelsete nn „sektide“ hulka. Hakkasime siis põhjalikumalt uurima oma koguduse teoloogiat selles küsimuses. Kui uurite seda küllalt kaua, avastate, et küsimus võib olla teatud mõttes ka lihtsalt terminoloogias. Dr Heppenstall aga osutab oma uues raamatus tabavalt, et kui lepitus (ingl k *atenement*) koos kõige juurdekuuluvaga oleks ristil lõpule viidud, siis ei oleks meil sellest saadik enam pattu ega surma!

Kas oli siis ristil toodud ohver, ristil kantud karistus täielik ja piisav? Jah, oli küll! Ristil toimunu rakendamine aga peab jätkuma seni, kuni lõplikult lahendatakse patu, hädade, piinade, haiguste ja surma probleem. Ainult nii on loogiline uskuda. Seega võib kogu see probleem olla vaid terminoloogias – selles, mis lepituse all mõistetakse. Ometi tuleb tõsiselt arvata, et tänapäeva maailmas eksisteerib teatud kristlaste tüüp, kelle usutunnistus ei ulatu eriti sügavale ja kes arvavad, et on vajalik uskuda vaid ristil saavutatud andestusse. On võimalik, et inimene võib seista vastu seisukohale ristil toimepandud lepituse edasisest rakendamisest, seisukohale Kristuse praegusest Vahemehe- ja Eestkostjatööst, kuna ta sisimas ei soovi, et selline töö toimuks. Ta ei taha seista silm silma vastu tõsiasiaga, et ta seda tööd vajab. Kas mõistate? Ta soovib ainult andestust. Ärge öelge talle, et on võimalik saada ka väge pattu võita, paljudele nimekristlastele tundub seda olevat liiga palju!

Võite minna tänapäeval mingisse vaimulike raamatute kauplusse ning leida sealt hästituntud kristlaste teoseid, milles on rõhutatud **ainult** andestust. Ja võib tõepoolest avaldada muljet, kui leiate sellest kauplusest raamatu, mis käsitleb nii andestust kui ka väge võita. Mulle tundub see tõeliselt evangeelne!

Kui uurite kuulutust „Jumala kohtutund on tulnud“ ja mõistate, et Jumala üle mõistetakse kohut Tema rahva kaudu ning et Jumala iseloom peab Tema rahva läbi saama õigeks mõistetud, siis hakkate ka mõistma, et **kõik** see sisaldub pühamu puhastamises. Kui hakkate siis uurima pühamut ennast, avastate ka metodoloogia, kuidas mõista selle puhastamist.

Tean, et on paljusid, kes on tundnud samuti nagu minagi. Kuuldes pühamust lausuvad nad viivitamatult: „Oh ei, palun säästke mind kõigest sellest verest ja nahkadest ja turteltuvidest ja lammastest ja suitsust ja viirukist! Te ei hakka ju ometi sellest kõigest põhjalikult

arutlema?“ Ma usun aga, et selles veres, viirukis, sarvedes, nahkades ja kõiges muus võib olla sügav tähendus. Selles **võib** olla tähendus! Nii, nagu üks autor kirjutab: „Te võite leida pühamu kaudu kogu evangeeliumikuulutuse.“ Kuid keegi ei sunni teid selleks!

Piirduksime siin järgmisega. Kas mäletate skeemidelt kahest osast koosnevat pühamut juurdekuuluva õuega? Õues oli altar, mis sümboliseeris Jumala Talle ohverdamist ristil. Seal oli ka pesemisriist – võite nimetada seda „ristimisbasseiniks“, kui soovite. Siis jõuame esimesse osakonda. Sellesse ei sisenenud keegi peale preestrite. Seega on ainus võimalus sinna saada preestri **kaudu**. Kui sellesse sisenete, vaatate otse enda ette ja näete altarit, millelt viirukisuits taeva poole tõuseb. Vastavalt Ilmutusraamatule sümboliseerib see mingil kombel mõlemat – nii Kristuse õigust kui pühade palveid. Olete tuttavad sellega?

Kui vaatate esimeses osas paremale, näete laudu leibadega. Leib sümboliseerib Piiblit, Jumala Sõna. See esitab aga ka Jeesust. Seega on esitatud juba kolm asja – Piibli uurimine, palve ja Kristuse õigus. Nüüd vaatate vasakule ja näete küünlajalga õliga. Õli sümboliseerib Püha Vaimu. Kui näete, kuidas küünlajala leek annab valgust, meenutate Jeesust, maailma valgust. Millele aga osutab see veel? Jah, „teie valgus paistku!“ st kristlaste tunnistusele.

Olete leidnud, et ainuvõimalikud kristlaste eluviisid on Piibli uurimine, palve ja tunnistamine Püha Vaimu väe ja Kristuse õiguse läbi. Olete näinud pühamu risti – ja ka ristimist. Te mõistate oma Preestri kaudu pühenduselu ja isikliku kogemuse saladusi. See kõik sisaldub ju pühamus? Te hakkate mõistma, et kuidagiviisi hõlmab see tõde pühamust ja kohtust kogu Jeesuse tööd iga kristlase isiklikus elus. Pühamu kaudu mõistate ju ka kümmet käsku ja oma Ülempreestri kaudu saadavat väge neid käske pidada, eks ole?

Kuulakem: „Kristuses elab „kogu Jumala olemuse täius ihulikult“, Jeesuse elu saab ilmsiks „meie surelikus ihus“. See elu loob minus sama iseloomu ja ilmneb samades tegudes nagu Tema iseloom ja teod. Nii eladki sa kooskõlas kõigi Jumala käsu eeskirjadega“ (EGW „Mõtted õndsakskiitmise mäelt“ lk 78). Saatan aga vihkab seda tõde ja seepärast tuleb ta ja püüab meid veenda, et kõik, mida vajame, on andestus ja mitte vägi. Ma tahaksin teile aga meelde tuletada, et minu Eestkostja ei anna ainuüksi andestust, vaid ka väge!

Vaenlane tuleb ja püüab sinu iseloomu puuduste kaudu kontrolli sinu üle oma kätte haarata. „Ta teab, et kui neid iseloomu puudusi hellitatakse, on ta võitnud. Seepärast püüabki ta pidevalt petta Kristuse järelkäijaid saatusliku väitega, et meil on võimatu võita. Jeesus aga palub nende eest ... ja kuulutab kõigile, kes tahavad järgida Teda: „Minu armust saab sulle küllalt!“ ... Ärgu keegi seepärast pidagu oma iseloomu puudusi parandamatuiks. Jumal annab usku ja armu neid võita“ („Suur Võitlus“ lk 489). Kas sa usud seda? Jumal tahab anda sulle väge sinu iseloomupuuduste võitmiseks! „On tõsi, et me oma jõuga ei suuda Jumala kāske pidada. Kristus aga tuli inimihus ja tõestas oma täiusliku kuulekuse kaudu, et kui inimolemus ja jumalik olemus ühinevad, on võimalik kuuletuda kõigile jumalikele eeskirjadele. /.../ See vägi ei tule inimlikult tööriistalt. See on Jumala vägi. Kui hing võtab ta vastu, siis saab ta väe elada Kristuse elu“ („Kristuse tähendamissõnad“ lk 314).

Pidagem seepärast kindlalt meeles, et me ei ole mitte ainult Jeesuse surma läbi lepitatud, vaid ka Tema elu läbi päästetud, Rooma 5:10. Kristlasel ei ole võimalik saada ainuüksi andestust, vaid ka tegelikku, reaalselt Jeesuse elu, mis ilmneb kristlase elus just niisamuti nagu see ilmnes Jeesuse elus siin maa peal. Ta elas oma elu oma Isa elu kaudu, mis Tema kaudu avalikuks sai. Ja kuna Ta on kindlustanud meile mitte ainult andestuse, vaid ka väe, siis ongi meil sellised troostirikad sõnad Heebrea 4:14-16: „*Et meil nüüd on suur Ülempreester Jeesus, Jumala Poeg, kes taevad on läbinud, siis pidagem kinni tunnistusest! Sest meil pole niisugune ülempreester, kellel ei oleks kaastundmust meie nõrustega*“, st meil on niisugune ülempreester, kellel on kaastunne meie nõrustega! „... *vaid, kes kõiges on kiusatud otsekui meie, siiski ilma patuta. Läki siis julgusega armuaujärje ette, et me saaksime halastust ja leiaksime armu oma abiks õigeks ajaks.*“

Ma olen tänulik sellise suure Ülempreestri eest! Kas oled ka sina? Ta ei ole mitte ainult suur Ülempreester, vaid on „läbinud taevad“ ka sellessamas inimlikus kujus nagu minagi. Mõelda – Jeesusel on inimlikud luud-liikmed just nagu meilgi“ Ja Tal jääb see **alati**seks – mälestamaks suurt ohvrit, mille Ta inimkonna eest on toonud. Ta jääb igaveseks meie sarnaseks. Seal Ta seisab praegu, taevases õues ja esitab minu kohtuasja Isale ja universumile suures kohtumõistmises Jumala üle. Tal on patuse jaoks andestus, aga Tal

on tema jaoks ka väge. Ja see peaks viima meid põlvedele – nii meie endi kui Jumala õigeksmõistmise pärast.

5. ELU PATUSTAMATA

Kui küsite: „Kas keegi saab elada patustamata?“ saate tavaliselt eitava vastuse või vastatakse õlakehitusega. Kui siiski jätkate ja tõsiselt pärite, kas siis inimene ei saagi ilma patustamata elada, küsitakse tavaliselt vastu: „Aga kas keegi on nii elanud?“ Mõni vastab lohutavalt: „Aga me ei tea ju kedagi, kes oleks iial patustamata elanud!“ Kui me ei tea kedagi, kes oleks iial patustamata elanud, siis võin ju ka ise kergemalt hingata!

Selline arutlus viib vältimatult küsimuseni täiuslikkusest. Kui täiuslik on „täiuslik“ ja kui täiuslik on üldse võimalik olla? Ühel õhtul pärast sööki arutlesime ühes seltskonnas täiuslikkuse probleemi üle ümmarguse laua taga. Viimaks lausus keegi: „Kõik see jutt tekitab tahtmise välja minna ja end täis juua!“ Ja mõned noogutasid pead! Ometi oli John Wesley üks neist, kes tundis, et täiuslikkuse teemat tuleks sageli uurida ja käsitleda, kuna inimesed vajavad seda, et edasi pürgida. See on täielikult seaduspärane küsimus. See sisaldub ka Ilmutusraamatu 14. peatüki kolme inglī kuulutuses.

Oleme eelnevas näinud, et Jumala üle mõistetakse kohut Tema rahva kaudu. Saatan on Jumala vastu esitanud kaks süüdistust: (1) et Jumal ei saa patusele andestada (Kolgata vastas sellele) ja (2) et patune ei suuda Jumala käsku pidada, ei suuda pattu võita. Ka sellele süüdistusele tuleb vastata. Tahaksin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et imeväärses teemas – päästmises ainuüksi Kristuse läbi – sisaldub midagi enam kui vaid andestus. Meile on kättesaadav ka vägi ja võit. Kristlikus maailmas on aga tänapäeval kõikjal hulgaliselt inimesi, kes soovivad vaid andestust.

Kas keegi võib elada patustamata? Tahaksin kohe vastata jaatavalt: Tõestuseks sellele on Jeesuse elu. Kas aga tõsiasi, et Jeesus elas patuta elu, tähendab, et ka meie peaksime nii elama – või elas ta lihtsalt elu **meie eest**? Palun, kaaluge seda küsimust hoolikalt, sest kui asja uurite, jõuate erutavale järeldusele, et Jeesus tuli ja elas oma elu – mis puutub väesse ja võidusse – täpselt samuti, nagu ka meie peaksime elama samadel tingimustel, samade võimalustega.

Loomulikult ei ole kahtlust, et Jeesus sündis sellise normaalse olemusega, mis oli inimesel enne pattulangemist, kuna Kristusel ei olnud mingit patust olemust. See tõsiasi selgitab Tema patuta elu sünnist kuni kaheteistkümneme aasta vanuseni. Kui aga kerkib esile küsimus elamisest patustamata, pattu tegemata, siis on Jeesus meie suur eeskuju.

Hiljuti väitis üks meie koguduse kõneleja, et ta ootab aega, mil Jumala vägi viib ta selleni, et ta lakkab patustamast. Ütlesin endale: „Kuidas sõandab ta nii öelda? Kui tema julgeb, miks ei võiks ka mina julgeda seda teemat üles võtta?“

Kas inimene teab seda ise, kui ta jõuab selleni, et lakkab patustamast? Kas ta väidab seda? Kas peab ta seda laiale massile kuulutama?

Eelkõige võtkem aluseks, et Jeesus elas patuta elu. Heebrea 4:15: „*Sest meil pole niisugune Ülempreester, kellel ei oleks kaastundmust meie nõrustega, vaid kes kõiges on kiusatud otsekui meie, siiski ilma patuta.*“ 1. Peetruse 2:22 on taas Jeesuse kohta öeldud: „*Kes ei teinud pattu ja kelle suust ei leitud pettust*“ (Meenutagem taas „õngekonksu“ möödunud peatükist). Ja siis Jeesuse enda väide Johannese 16:33: „*Olge julged, mina olen maailma ära võitnud!*“ Ta ütles seda jüngeritele oma elu ja töö lõpul. See oleks ju hooplemine, kui võtaksime au ja tunnustuse selle eest enesele, kas pole? Jeesus aga ei võtnud au võidu saavutamise eest enesele! Kes sai au selle eest, et Jeesus maailma ära võitis? Tema Isa. Tõend selle kohta on Matteuse 19:17.

Loomulikult käsitletakse Matteuse 19. peatükis enam kui üht aspekti, on aga küllalt selge, et Jeesus väidab: Tema headus tuli Isalt. 16. salmis on öeldud, et üks mees tuli Tema juurde ja küsis: „*Hea õpetaja. Mis head ma pean tegema, et saaksin igavese elu?*“ (ingl k ja vanas tõlkes). Pangem tähele, et esmalt juhtis Jeesus tähelepanu sõnadele, millega mees tema poole pöördus. Ta lausus: „*Miks sa mind heaks hüüad?*“ Miks sa **mind** heaks hüüad? „*Üksainus on, kes on hea – Jumal.*“ Jeesus tahtis kõige esmalt selle selgeks teha. Ja ärgem iial unustagem, et Jeesus tuli oma elu elama Isa väe läbi, mitte iseene saavutuste ega oma isikliku seesmise väe läbi. Seega meenutas Jeesus noormehele ja meenutab ka meile tänapäeval, et Ta tuli meile eeskuju näitama, kuidas elada.

Kas ka tänapäeval on täiesti võimalik öelda: „Miks sa mind heaks hüüad?“ Kas olete kuulnud tõeliselt hea inimese vastust enda heaks nimetamisele? Kui ta on tõeliselt hea, siis ta eitab öeldut ja lausub: „Vaadake, kõik, mida te näete minus, on tegelikult Jeesuse Kristuse elu.“ Seda just Jeesus väitiski, muidu oleks Tema väide: „Ma olen maailma võitnud!“ olnud tühipaljas hooplemine. Ta soovis, et jüngrid selgesti mõistaksid, kuidas Ta maailma võitis ja kes see tegelikult oli, kes võitis.

1.Johannese 3:5 on taas väidetud: „*Temas ei ole pattu.*“ Seal on aga veel midagi lisatud: „*Tema on ilmunud (meie) patte ära võtma.*“ Kas saab siis keegi elada patustamata? Jah, saab! Kes on nii elanud? Jeesus elas nii. Ja järgmine küsimus: „Kas ka meil on võimalik nii elada? Lugegem Rooma 8:7: „*Liha mõtteviis on vaen Jumala vastu...*“ kui paljudel inimestel on liha(lik) mõtteviis, lihalik meel? Kõigil! Lahus Kristusest on meie mõtted, meie meeled lihalikud. Nüüd küsiks: Kui ma olen olnud kristlane kakskümmend aastat, kui ma olen kogunud meeleeuendust sees-elava Kristuse läbi, pöoran aga siis usule, Jumalale, Kristusele ja Piiblile selja, missugune mõtteviis või meel mul siis on? Ikka lihalik! Kas kõlab ketserlusena? Ei, see on tõde! Kas olete näinud inimest, kes on elanud laitmatut kristlikku elu kakskümmend aastat ja siis äkki mõnesse häbistavasse loosse segatud saanud! Milles oli häda? Kas oli tema kristlus võltsing? Ei tarvitsenud olla. Asi on selles, et inimlik süda, inimlik meel on alati seesama, alati lihalik, seni kui Jeesus tuleb – vähemalt nii, nagu mina sellest aru saan.

Kristusest lahus oleme patused, meil on patune olemus ja see jääb meile seni, kuni Kristus tuleb. Meie ainus lootus on pidevalt, isiklikult kogeda Kristuse elamist meie sees. Seega – lihalik meel on vaen Jumala vastu. „*Ta ei alistu Jumala käsule ega võigi alistuda.*“ Meie ainus lootus on meele uuendamine seeselava Kristuse läbi Tema Vaimu kaudu. Iseendast ei suuda me ainsatki pattu võita.

Rooma 3:23: „*Kõik on pattu teinud.*“ See väide hõlmab kõiki. Rooma 3:10,11 on selgesti öeldud: „*Nõnda nagu on kirjutatud: „Ei ole kedagi, kes oleks õige, ei ühtainustki, ei ole arusaajat, ei ole, kes otsiks Jumalat.”“*“ Jah, inimene on lootusetu. Ilma Jumalapoelse initsiatiivita ei suuda me Jumalat isegi otsida. Kõik, mida suudame teha, on vastata Tema otsimisele. Salm 12: „*Nad kõik on läinud kõrvale, nad on puha saanud kõlvatumaks, ei ole kedagi, kes teeb*

head, ei ühtainustki.“ Kas me suudame **elada** patuta? Kas **meie** suudame elada patuta? Ei, ei suuda.

Ja ometi on Laul 1:6 öeldud: „*Jehoova tunneb õigete teed.*“ Nüüd seisame mõistatuse ees. Veider paradoks – inimesed, kes on abitud ega suuda õigust teha, saavad ometi mingil kombel õigeks.

Jeesus, jah, elas patuta. Meie ei suuda – kuid peame! See näib raske! Kuidas me teame, et peame? Ilmutuse 3:5 võime näha üht osa niidist, mis läbib kogu Piiblit: „*Kes võidab...*“ Läbi kogu raamatu. Ilmutuse 15. peatükk kõneleb inimestest, kes on päästetud. Nad peavad olema saavutanud võidu, nad laulavad võidulaulu!

Heitkem pilk Johannese evangeeliumi 8. peatükile. Jeesuse juurde lohistati üks naine ja selle süüdistajad seisid ümber, kivid käes, valmis oma kurja tegu lõpule viima. Jeesus aga ütles naisele: „*Ega minagi sind hukka mõista.*“ Tema armastuse ja sissenägemise ees hakkasid variserid vargsi lahkuma. Siis aga sõnas Jeesus naisele: „*Mine ja ära tee enam pattu!*“ Kas naine kuuletus? Oli toodud tõend, et naine **oli** pattu teinud. Kas see tühistab Jeesuse üleskutse. Tema korralduse? Ei. „*Mine ja ära tee enam pattu!*“

Pühakiri ütleb, et kui väidame, et meil ei ole pattu, siis petame endid. Jeesus aga ei tulnud meie patte ainult andestama, vaid ka puhastama **meid** kõigest ülekohtust. Kasvamisprotsessis võib aga juhtuda paljutki: „*Seda ma kirjutatan teile, et te ei teeks pattu. Ja kui keegi pattu teeb, siis on meil Eestkostja Isa juures.*“ Jumala tahe on, et elaksime patustamata. Jumal tahab viia meid selleni. Tema tahe on ka meile andestada, kui vahepeal siiski langeme. On ju nii?

Kui kaua tarvitseme langeda? Kui kaua võtab aega, et hakata elama patustamata? Peaksime oma terminid selgesti määratlema. Just selles asjas satumegi sageli raskustesse. Ütleme: „Jah, kristlasena peab jõudma selleni, et saavutada võitu.“ Võitu mille üle? Ütleme: „Jah, inimene võib elada patustamata.“ Mida me aga sellega mõtleme? Kas kõneleme elust, kus ei sooritata teadaolevaid patte? Või elust, kus ei sooritata ka teadmatuid patte? Või kõneleme hoopis elamisest ilma patuse olemuseta? Püüame selle küsimuse jaotada, liigendada, et sellest õigesti aru saada. Mõned on määratlemata terminite tõttu vaielnud ööd läbi ning kulutanud asjata aega ja energiat.

Tahaksin selgituseks teie tähelepanu juhtida kahele erinevale leerile, erinevatele seisukohtadele täiuslikkuse küsimuses. Viimastel aastatel

on minu koguduses vaieldud täiuslikkuse probleemi üle. Üks grupp on täiuslikkuse küsimust otsekui haamriga teistele pähe taganud – ja nii palju, et on juhtinud inimeste tähelepanu neile enestele. Samal hetkel aga, kui me tähelepanu on koondunud endale, olen ma kadunud. On ju nii? Seega ei tasu teatud mõttes peatuda niivõrd täiuslikkuse küsimusel, kuna täiuslikkus on millegi muu tagajärg. Kõneleksime parem põhjustest.

Vaadelgem neid kahte leeri teoloogilisest küljest: absoluutse täiuslikkuse ja suhtelise relatiivse täiuslikkuse pooldajad. Esitaksin mõned punktid kummagi poole esindajate kohta. (1) Absoluutse täiuslikkuse pooldajad – absoluutne perfektsionist usub, et selles elus võib inimene saada vabaks patusest olekust, sealhulgas ka patusest olemusest. (2) Ta usub, et patune olemus võetakse temalt ära. (3) Ta usub, et on olemas teatud kindel ajapunkt, mil see patune olemus eemaldatakse. (4) Viimastel aastatel on absoluutsed perfektsionistid hakanud rääkima, et see kogemus on reserveeritud vaid viimsele põlvkonnale. Minevikus ei ole ju keegi seda kogunud! (5) Ta usub, ja ka väidab mõnel juhul endal olevat teadliku pühaduse. Ta teab, et kui ta saab täiuslikuks, võib ta seda kuulutada teistele. (6) Ta usub, et võib saada vabaks kalduvustest halba teha. Möödunud sajandi (19.) lõpul nimetati sellist uskumust „püha liha“, „püha ihu“ teooriaks. Mõned uskusid, et inimene võib saada nii pühaks ja pühitsetuks, et ta ei suuda enam midagi halba teha.

(7) Absoluutset perfektsionisti süüdistatakse mõnikord nn „seesmise olemusliku täiuslikkuse“ uskumises, täiuslikkuse uskumises, mis on lahus Kristusest – nii, et ta võib elada läbi kogu ahastuseaja „ilma Vahemeheta“, nii nagu tema seda tõlgendab. (8) Absoluutne perfektsionist on sageli kriitiline kõigi suhtes, kes absoluutset täiuslikkust ei usu ega tunnista. See on huvitav tõsiasi. Seega võite tema absoluutse täiuslikkuse kahtluse alla seada! (9) Absoluutne perfektsionist õpetab, et pühadus tuleb saavutada selles elus.

Selle õpetuse pooldajad leiavad oma seisukohtadele toetust järgmistest Piiblitekstidest: „*Seda ma kirjutan teile, et te ei teeks pattu.*“ „*Ükski, kes jääb Tema sisse, ei tee pattu.*“ jne jne. Leitakse toetust ka sellistest tsitaatidest nagu järgmine, avaldatud ajakirjas „*Signe of the Times*“ 23.juuli 1902: „Igaüks, kes usu läbi kuuletub Jumala käsusõnadele, jõuab sellisesse patutuse seisundisse, mis oli Aadamal enne tema langemist.“

Teiselt poolt vaadelgem nn relatiivse perfektsionisti seisukohti: (1) Relatiivne perfektsionist usub võitu teadaolevate pattude üle. (2) Ta usub, et ei ole olemas mingit punkti, kus täiuslikuks arenemine seisma jääks, vaid täiuslikkuse saavutamine jätkub läbi kogu igaviku. (3) Ta väidab, et kõikidel põlvkondadel on olnud ühesugused võimalused ja nõuded, et viimane põlvkond ei ole selles suhtes erandiks. (4) Ta väidab ka, et me ei saa iial teada ega väita, et oleme muutunud patutuks. (5) Ta usub, et kalduvus halvale on alati olemas ja jääb alatiseks. (6) Ta usub, et intellektuaalne ebatäiuslikkus (probleemid, mis tulenevad sellest, et inimene on loodud põrmust, patuse olemusega) tingib ebatäiuslikkuse ka moraalses ja vaimulikus elus. (7) Ta osutab mõnikord, et tema uskumuse kohaselt peab ka pärast armuaja lõppu olema mingi võimalus andestuseks. (8) Ta õpetab, et selles elus on meil võimatu Jumala käsku täiuslikult pidada – et me võime võita vaid harjumuslikud patud, pidevalt patuse elamise, meelega, püsivad Jumalat trotsivad patud.

Relatiivne perfektsionist kasutab taolisi tekste: „*Kui me ütleme, et meil ei ole pattu, siis me petame iseendid.*“ Ta kasutab ka selliseid tekste: „Kui me oleme rüütatud Kristuse õigusega, siis meil ei meeldi enam pattu teha.“ Pattu **ei meeldi** teha. „Me võime teha vigu, kuid me vihkame pattu, mis on põhjustanud kannatusi Jumala Pojale.“ („Kuulutus noortele“ lk 338). „Ehkki Kristuse järelkäijad on patustanud, ei ole nad end andnud saatanlike jõudude kontrolli alla.“ (Prohvetid ja kuningad lk 589).

Olen lugenud artikleid ja raamatuid ning kuulanud arutlusi poolt ja vastu ning olen pidanud jõudma teatud järeldusele. Tahaksin otsustada, et ükskõik milles seisneksid ka erinevused kahe seisukoha pooldajate vahel, üks vaade on neil ühine: võimalik ja vajalik on võit **teadaolevate** pattude üle. Seda usub relatiivne perfektsionist ja loomulikult ka absoluutne perfektsionist.

Sooviksin nüüd küsida: „Kas polegi see siis **kõik**, mille pärast muret tunda?“ Kui minu patune olemus üldse kunagi ära võetakse, siis kindlasti ei ole mul endal selles suhtes palju kaasa rääkida. Kes seda teeb? Looja, see, kes mind on valmistanud!

Edasi – kas ma suudan iial midagi ette võtta näiteks **teadmatute** pattude suhtes? On keegi, kes kavatseb need mulle avalikuks teha – ja kui nad on kord juba avalikuks saanud, siis on nad ju **teada!** Seega, kas pole ainus asi, mille suhtes kristlane peab muret tundma:

Kuidas hakkama saada teadaolevate pattudega, jättes ülejäänu – patuse olemuse ja teadmatud patud – Jumala hooleks. Ta on küllalt võimas, et nendega hakkama saada! Kas pole loogiline?

Jah, ei ole mõtet võistelda hobustega, kui me ei suuda jalameestega joosta. Vt Jeremija 12:5. Kas võiksin teha ettepaneku jätkata uurimist vaid teemal, kuidas elada patustamata – **teadaolevate** pattude suhtes?

Te ütlete ehk: „Jah, on olemas teadaolevad patud, suured patud. Loomulikult teab igaüks, et neist tuleb loobuda. Meil tuleb maha jätta joomine ja me peame aitama inimestel nende halbadest harjumustest võitu saada. Me ei saa neid võtta kogudusse, ilma et nad oleksid saavutanud võidu ja nad võivad selleks saada Jumala väge. Abielurikkuja peab loobuma oma patuelust ja mõrvar peab teiseks saama.“ Kui aga jõuame väiksemate pattudeni, siis on hoopis teine asi. On teine lugu, kui kõneleme ühiskondlikult „vastuvõetavatest“ pattudest. Järgmises peatükis tahaksin kõnelda sellest, kui kaua võtab aega, et võitu saada teadaolevast patust. Siinkohal aga tahaksin teha ettepaneku: Seeasemel, et küsida: „Kas ma suudan elada patustamata?“ küsigem esmalt: „Kas Jeesus saab elada oma elu minus?“ Kas nii on loogiline küsida? Kas Jeesus elab patustamata ja kas Ta on teinud Endal võimalikuks elada oma elu minu sees? Kas mitte sellisele küsimusele ei tuleks otsida vastust Pühakirjast?

Oleme pannud pisut tähele, kuidas elab Kristus oma elu meie sees. See teostub usu läbi, kas pole? Usk aga on midagi enam kui mingi enese loodud vaimne hoiak. See tuleb millestki Jumala poolt antust, mille kaudu me Temaga tuttavaks saame. „See ongi võit, mis on ära võitnud maailma: meie usk!“ Meie **usk** kellesse? **Temasse**, kes võitis maailma.

Rooma 10:17. Kuidas tuleb usk? Jumala Sõna kaudu (vt ingl k) Laul 119:11: „*Ma panen Su sõna tallele oma südamesse, et ma ei teeks pattu sinu vastu!*“ Kas pole siin midagi enam kui ainuüksi andestus? Matteuse 26:41: „*Valvake ja paluge, et te ei satuks kiusatusse!*“

Tahaksin teile tuua mõned tõendid selle kohta, et me peame vastu võtma mitte ainuüksi andestuse, vaid peame saama ka väge. „Ajastute igatsus“ lk 555: „Kristuse õigus ei ole rüü, mis peaks kinni

katma ülestunnistamata ja maha jätmata pattu, see on elupõhimõte, mis muudab ümber iseloomu ja kontrollib käitumist.“ Kas ei kõla nii, et siin on veel midagi lisaks andestusele? „Valitud kuulutused“ I kd, lk 366: „Ükski ei saa katta oma hinge Kristuse õiguse rüüga, praktiseerides samal ajal edasi tuntud patte või jätta hooletusse teadaolevaid kohustusi!“ „Ajastute igatsus“ lk 311: „Kiusaja töö ei vabanda, kui kuuleb end Kristuse järelkäijaiks tunnistavaid inimesi esitavat vabandusi selle kohta, mis neid patule viib. Patul ei ole vabandust. Püha iseloom, Kristusesarnane elu on kättesaadav igale kahetsevale, uskuvale Jumala lapsele.“ „Kristuse tähendamissõnad“ lk 316: „Jumala armastus meie vastu ei pane Teda meie pattu vabandama. Ta ei vabandanud seda Saatana juures. Ta ei vabandanud seda Aadama ja Kaini juures. Ta ei vabanda seda ühegi inimlapse juures. Ta ei vaata meie pattudele ega iseloomupuudustele läbi sõrmede. Ta ootab, et me Tema nimes patu võidaksime.“

Kas pole küllalt selge? Kui sooviksime, oleks tõepoolest kaugelt mugavam esitada tavakohaseid vabandusi oma pattude, vigade ja probleemide suhtes. Me ei saa seda aga Jumala Sõna valgel teha! See naiivne vaade, et Jumal on nii hea, et Ta patustamise lihtsalt tähele panemata jätab, on ohtlik ja traagiline. Kui see tõde meile ei meeldi – noh, siis võite ju küll kirikus otsekui klubis käia! Ärge aga kiskuge maha Jumala Sõna tõde ega alandage seda omaenda mõõdupuu kohaselt!

Olen tänulik, et Jeesus on ikka veel Eestkostja Isa juures, et meid kannatlikult aidata – sellal, kui püüame mõista, mis tähendab pattu võita. Olen nii õnnelik, et Ta esitab meile üleskutse oma armu läbi: „*Seda ma kirjutan teile, et te ei teeks pattu.*“ See tähendab, et Ta on ikka veel Jumal. Ta on õigluse Jumal, kuid Ta on ka armastuse Jumal, Ta kutsub mind üles andma end usalduse ja alistuvusega Tema hoolde.

Meie probleem on selles, et me kaldume pidevalt usaldama iseennast Jumala asemel. Max Spicura oli ühe poisi isa, kes asus põleva koolimaja kolmandal korrusel. Kool oli juba niivõrd leekides, et kolmandalt korruselt ei saanud mööda treppi alla tulla – trepid põlesid. Iga hetk muutus olukord kriitilisemaks. Tuletõrjujad ei olnud veel saabunud. See isa, kelle poeg Mike selles koolis käis, tormas üle tänava koolimaja juurde (ta elas koolimaja lähedal). Ta nägi, kuidas poisid ja tüdrukud olid oma ninad vastu aknaklaasi surunud. Ta

hüüdis neile, et nad klaasi puruks lööksid ja keegi tegigi seda. „Nüüd hüppake ükshaaval alla ja ma püüan teid kinni!“ Poisid ja tüdrukud hakkasidki hüppama ning ta suutis mõned täiesti kinni püüda, teiste kukkumist aga pehmenada. Viimaks olid kõik välja hüpanud peale tema enda poja. „Nüüd hüppa sina, Mike!“ hüüdis isa. Mike kangestus. Ta ei suutnud hüpata. Ta taganes akna juurest kaugemale. Ruumid täitusid suitsuga ja tuletõrjujad leidsid hiljem tema surnukeha. Kui seda lugu lugesin, imestasin, miks küll poiss ei hüpanud.

Mul ei ole mingit alust Max Spicura üle kohut mõista. Ma ei tunne teda, tahaksin esitada lihtsalt mõned oletused. Kas on ehk võimalik, et isa suhted pojaga andsid pojale põhjust teda mitte usaldada? Kas võib olla, et need teised poisid ja tüdrukud nägid ehk Mike'i isas omaenda isa kuju, keda nad olid harjunud usaldama? Loomulikult võis olla ka teisi põhjusi.

Milles on meie probleem? Kas meie asume sümboolselt peagi leegitseva maailma kolmandal korrusel – ja ühel päeval asume selles sõna otseses mõttes! Jeesus seisab meie lähedal ja kutsub: „Hüppa! Ma püüan sind kinni! Usalda mind!“

Aga seal kõrval seisab ka keegi teine. Saatan seisab laialisirutatud kätega ja ütleb: „Hüppa! Mina püüan sind!“ Mõni hüppabki tema suunas – kuid ta laseb käed alla ja hüppaja prantsatab betoonile. Nii ta ju teeb, eks ole? Siis seisavad seal veel mõned inimolevused – humanistid, kes kutsuvad: „Hüppa! Me püüame sind!“ Lihtsalt teised inimesed! Just niisama, nagu kutsuks mu nelja-aastane poeg mind kolmandalt korruselt hüppama ja lubaks mind kinni püüda! Prantsataksin samuti betoonile puruks. Jeesus aga seisab, sirutab oma käed vastu ja hüüab: „Usalda mind!“ See ongi usk. „Ma teen sinu jaoks seda, mida sa ise ei suuda teha!“ Nii toimibki usk, kas pole nii?

Kas suudab keegi elada patustamata? Jeesus elas nii. Kas suudame meie? Ei, meie ei suuda! Kas peame? Jah, me peame. Kuidas aga Jeesus suutis? Usaldades oma Isa. Kuidas võime seda meie? Teda kuidagiviisi usaldama õppides. Kas ei peaks me olema tänulikud Jumalale, et Ta ei ole ainuüksi õigluse, vaid ka **halastuse ja väe Jumal?**

6. TEADAOLEVA PATU VÕITMINE

Eelmises peatükis käsitlesime elamist patustamata. Leidsime, et eeskätt on sellele küsimusele vastatud Tema eluga, kes tõepoolest patustamata elas. Tema nimi on Jeesus. Leidsime, et ehkki Tema elas nii, meie seda ei suuda. Lihalik süda on vaenus Jumala vastu. Ja ometi panime tähele, et ehkki me ei suuda, me peame! („*Seda ma kirjutan teile, et te ei teeks pattu!*“). Selle paradoksi saladus peitub Efesose teises, Kolossa esimeses ja 2.Korintose viiendas peatükis kirjeldatud kogemuses – Kristuse elamises meie sees. Kui Kristus võib elada patuta elu ja kui Kristus võib elada oma elu minu sees – siis peaks see otseselt lahendama patu probleemi ka minu juures.

Panime ka tähele, et selle probleemiga on seotud vastamine vaenlase kahele peamisele süüdistusele: 1) et Jumal ei saa patustele andestada (sellele vastas Kolgata) ja 2) et Jumala käsku ei ole võimalik pidada, et inimene ei saa võita. Sellele peab vastama Jumala rahva kogemus.

Selles peatükis ei käsitle me seda, mis juhtub meie patuse olemusega. Kui minu vahekord Jumalaga on korras, siis teeb Jumal minu patuse olemusega ise seda, mida vajalikuks peab – omal ajal ja omal viisil. Piibli alusel aga näeme, et seni ei ole meie patune olemus hävitatud. See vaid allutatakse Püha Vaimu mõjule, kui elame kristlikku elu. Meie patuse olemuse täielik hävitamine on Jumala asi. Tema teab, millal Ta seda teeb.

Me ei kõnele siin ka teadmata pattudest, kuna seni, kui need teada saame, ei ole nad ilmselt meile probleemiks. Kui meie õige vahekord Jumalaga jätkub, siis on see taas Jumala asi, meie teadmata patud meile avalikuks teha. Siin kõneleme **vaid** teadaolevatest pattudest. Kui kaua võtab aega neid võita?

Me võiksim ju vastata samuti nagu vastasime oma patuse olemuse ja teadmata pattude kohta, kui meie õige vahekord Jumalaga jätkub, siis hoolitseb Ta ka teadaolevate pattude kõrvaldamise eest. Jah, see on õige. Põhjus aga, miks siin seda probleemi käsitleme on, et nii paljud inimesed tänapäeval on selle pärast meeletud. „Kui kaua, Issand, kui kaua?“ küsivad nad. Ning nende kalduvus vaadata mitte

Issandale, vaid meie pidevatele probleemidele muutub kristlase elus tõepoolest tõsiseks probleemiks. Seega käsitleme siin seda, ehkki mõistame, et meie vahekord Jumalaga lahendab kogu probleemi ise.

Piibel väidab selgesti, et keegi ei peaks iial ütleva end olevat patuta. 1.Johannese 1:8: „*Kui me ütleme, et meil ei ole pattu, siis me petame iseendid ja tõde ei ole meie sees.*“ Mõni võib öelda: „Noh, see tähendab siis, et kui ma kavatsen teadaolevatest pattudest võitu saada, olen vael teel, kuna siin tekstis on öeldud, et ma seda ei suuda.“ Kas on siin tekstis tõepoolest seda väidetud? Võib-olla peaksime osutama, et elada „patustamata“ ei tähenda olla „patuta“. Kui inimesel on täna võimalik patustamisest loobuda, siis ei ole ta seega veel patuta – tal on patune olemus! Meil tuleb teha selget vahet oma patuse olemuse ja patustamise vahel. Mõnikord me ei tee seda ja satumegi raskustesse.

Pangem näiteks tähele, et vana-aja pühad mehed ei väitnud iial, et nad oleksid patuta. „Apostlite teod“ lk 561: „Ükski apostlitest ega prohvetitest ei väitnud iial end olevat patuta. Inimesed, kes elasid Jumalale kõige lähemal, inimesed, kes oleksid kõhklematult ohverdanud pigem oma elu kui sooritanud teadlikult ainsagi halva teo (pöörakem nendele sõnadele tähelepanu!), inimesed, keda Jumal austas oma jumaliku valguse ja väega, on tunnistanud oma **olemuse** patustust. Nad ei asetanud lootust oma lihale, nad ei väitnud endal olevat oma õigust, vaid toetusid täielikult Kristuse õigusele.“

Olen kuulnud inimesi väitvat, et keegi ei saa kunagi tõeliselt pattu võita, kuna apostel Paulus, üks suurimatest iial elanud inimestest, ütles: „Ma olen suurim patune.“ Nad oletavad, et Paulus tahtis sellega öelda: „Ma patustan kogu aeg.“ Ometi toob Paulus muudes tekstides esile küllalt tõendeid sellest, et talle oli tuttav võit Jumala väe läbi. Keegi apostlitest ega pühadest meestest ei väitnud end aga olevat patuta – ja keegi ei saa seda väita ka tänapäeval. „Keegi, kes väidab end olevat püha, ei ole tegelikult püha. Need, kes taevastes raamatutes on kirja pandud pühadena, ei ole ise sellest teadlikud ja nad on viimased, kes oma headusest kõnelevad“ („The Faith I live By“ - „usk, mille läbi ma elan“, lk 140). Tõeliselt õige inimene ei ole oma headusest ja vagadusest teadlik. Kas sina oled Kristuses? Sa ei ole, kui sa ei tunne end olevat eksiv, abitu, hukkamõistetud patune. Seega, kui inimene ka kõik teadaolevad patud võidab, ei väida ta seda, ei mõtle end olevat patuta ega midagi selletaolist. Jätkem see

tõsiasid kindlalt meelde.

Keegi võib aga küsida: „Kui me kõneleme teadaolevate pattude võitmisest, konkreetsete probleemide lahendamisest oma elus, kas saame siis jääda realistideks? Kuidas võib seda siis teostada? On palju patte, mis kõigi ühise arvamuse kohaselt **tuleb** maha jätta. Need on n.ö seltskondlikult vastuvõetamatud patud. Me kõik oleme ühel nõul, et joodik, abielurikkuja, mõrvar ja varas peavad oma patud võitma, muidu on nad kadunud. Me ei soostu sellega, et nad neid patte pikkamööda maha jätavad, me ei anna neile kuid ega aastaid võidu saavutamiseks, vaid lausume: „Sa pead sellest kohe loobuma.“ Küsime: Kas ta suudab kohe loobuda? Ja kui suudab, miks siis ei ole kõigist pattudest kohe võimalik loobuda? Tavaliselt jäävad püsima just niinimetatud „väikesed patud“. Kui aga suuri patte on võimalik kohe maha jätta, miks siis mitte väikesi? Tuhanded on väsinud harjumuspärasest patustamisest ja igatsevad neid patte maha jätta, aga ei tea, kuidas seda teha. Kas me nõuame ehk liiga palju, tahtes, et mõrvar, abielurikkuja ja varas oma pattudest loobuksid? Kui kaua see peaks neil aega võtma?

Siin jagunetakse kahte leeri. Tugeva tahtejõuga inimene lausub: „Noh, jäta lihtsalt see asi maha! Nüüd kohe! Miks sa seda ei tee? Kui sa vaid siiralt tahad, siis jätad kohe maha!“ Ta ei tea aga, mida räägib, kui tegemist on nõrga inimesega, kes võitleb päev-päeva järel, nädal-nädala järel, aasta-aasta järel ühe ja sellesama asjaga.

Keegi teine võib väita: „Ega sul polegi tarvis täielikult võitu saada. Sa lihtsalt õpi seda pattu vihkama. Kui sa seda vihkad, on kõik korras.“ Kuid ka seda on kaunis raske saavutada, kas pole?

Tahaksin siin loetleda seitse-kaheksa eritingimust. Mõnede pettumuseks tahaksin öelda, et küsimusele, kui kaua võtab aega mõne teadaoleva patu võitmine, ei saa vastata kalendri abil, kuna see ei sõltu **ajast**, vaid kristlase elus täidetud **tingimustest**. Me ei tea, kui kaua võttis aega patust loobumine Eenokil. Kui kaua võttis see Peetrusel, võime vaid oletada. Kui kaua võttis see aega Jaakobil? Vähemalt näib, et kauem kui Peetrusel. Kui aga pühade meeste elu analüüsida, avastate, et tegemist oli teatud tingimuste täitmisega.

1. Minu jaoks on esimeseks tingimuseks teadaoleva patu võitmisel – teada, et tegemist on just patuga ning seda ka tunnistada. Keegi teine ei saa seda minu eest teha. Kas olete kunagi olnud olukorras –

koguduses, perekonnas või mõnes muus seltskonnas – kus keegi on teile vihjanud, et toimite ebaõigesti? Kas saite siis aru, et te varem polnud oma väära teguviisi eneselegi tunnistanud? Laul 51 viitab selgesti niisugusele olukorrale. Selles on toodud üks tabavatest kirjeldustest inimese kohta, kes õppis tundma Jumala väge, kuna oli saavutanud õige seisukorra. Ta ütles: „*Ma tunnen oma üleastumisi ja mu patt on alati mu ees!*“

Kohtasin inimest, kes suutis saada võitu ühest probleemist, teisest aga mitte. Viimaks sai põhjus väga selgeks meile mõlemale. Esimese asja tunnistas ta patuks, teist aga kaua aega mitte.

Ärge iial püüdke sundida teist endaga samale seisukohale. Kui kerge on teha seda koguduses – hakata täitma teise inimese juures Püha Vaimu ülesandeid. Võib-olla on Jumalal meie kõrval kirikupingil istuva inimese jaoks hoopis teistsugune ajatabel, kahtlemata mõjutab Ta teda erinevate asjade suhtes hoopis teises järjekorras kui mind. Kas on see võimalik? Mõnikord ei taha me seda möönda ega lubada, eriti siis, kui tuleme oma nimekirjadega asjadest, mida hea kristlase käest meie arvates tuleks nõuda – eriti mis puutub koguduse organisatsioonilistesse küsimustesse. Tahaksime kõike „ära organiseerida“, meil on kõik ilusasti paika pandud. Mind **milleski veenma peab aga Püha Vaim. Keegi teine ei saa seda teha.** Kas pole niiviisi õige?

2. Selleks, et teadaolevat pattu võita, peab jõudma oma elus olukorda, kus mõistan: Mina ise ei suuda selles asjas midagi korda saata. Rooma 7:18 ütleb suur apostel Paulus: „*Tahet mul on, aga head teha ma ei suuda.*“ Ma tean, mis on õige, ma tean, mis on vale, ma ei suuda aga õigust teha. See oli hiiglaslik samm võidu suunas Pauluse elus – võidu suunas tuntud patu üle. Peagi jõudis ta Rooma 8. peatükis kirjeldatud kogemuseni.

Teoloogide hulgas on pikka aega vaieldud, kas Rooma 7. peatükk kõneleb pöördunud või pöördumata elust. Tahaksin möönda, et siin kõneldakse pöördunud elust – et Rooma 7. peatükis kirjeldatakse inimese kogemust, kes võib istuda küll nädal nädala järel kirikus pingil, samas aga meeleheitlikult oma elus patuga maadelda. Ta teab, mis on õige, ta teab, mis on vale, ei suuda aga õigust teha. Siis ta murdub. Ta jõuab olukorda, kus ta näeb oma abitust ja möönab seda.

3. Järgmiseks sammuks on avastada, kuidas minna oma probleemiga

Jumala juurde ning kuidas jääda pöördunuks Jumala poole ning teadaolevast patust ära, eemale. Soovitaksin siinjuures meenutada Rooma 8. peatükki. See peatükk algab eeldusega, et „*nii ei ole siis nüüd mingisugust hukkamõistmist neile, kes on Kristuses Jeesuses, kes ei käi liha järel, vaid Vaimu järel.*“ Peame tegema selgeks, millest on jutt. „Kes ei käi liha järel, vaid Vaimu järel“. Olen kindel, et siin on jutt mitmest asjast, mitmest erinevast aspektist. Osutaksin peamisele.

Võrrelge erinevust usuvõitluse ja võitluse vahel patuga. Usuvõitlus on elu n.ö „vertikaalsete“ suhetega, elu, mida iseloomustab isiklik vahekord Jumalaga, igapäevane suhtlemine Temaga. Võitlus patuga on otsekui „horisontaalne“ elu; elu, mille tähelepanu on pööratud oma probleemidele, oma nõrkustele, oma võitlusele. Kõndimine „liha järel“ on püüdmine teha midagi omaenda patuse liha jõul. See on võimatu. „Horisontaalne“ elu on viljatu.

Kõndimine „Vaimu järel“ on elu, milles lastakse Jumalal lahendada oma probleeme, võtta midagi ette oma nõrkuste suhtes. See on elu, kus lubatakse Pühal Vaimul „vertikaalses“ seoses oma elu suunata. Erinevus ongi selles, et kui ma saan aru, et olen probleemi ees, ning selle asemel, et selle probleemiga maadlema hakata, püüan otsida Jumalat, püüan saavutada „vertikaalseid“ suhteid, nii et Püha Vaimu vägi võib astuda minu ellu. Inimene, kes on liha järgi nõrk, leiab, et tema elu on Vaimu läbi muudetud – see ongi erinevus „horisontaalse“ elu (Rooma 7) ja „vertikaalse“ elu (Rooma 8) vahel. Ja see erinevus seisneb kogemuses, mitte ainuüksi teoorias. Ma võin sellest küll teoreetiliselt aru saada, mitte aga seda tegelikult kogeda. Loomulikult on huvitav, et on võimalik seda kogeda, ilma et iial mõistetakse teooriat.

4. Järgmise sammuna – selle „vertikaalse“ suhte tulemusena – ma mõistan, mida patt teeb Jeesusele. See on teadaoleva patu võitmisel väga tähtis punkt. Oletan, et apostel Peetruse kogemus on klassikaline näide sellest, mida siin öelda tahan. Ta neab ja vannub seal lõkketule juures. Ta on „horisontaalsel“ tasandil, kuni pöörab pilgu ära eneselt ja näeb Jeesust, näeb pettumust Jeesuse näol ja Tema kaastundlikku pilku. Ta mõistab, et vaatamata kibuvitstele Jeesuse „kroonis“, vaatamata sülitamisele ja piitsahoopidele oli tema tegu sel ööl Jeesusele julmimaks hoobiks! Mõista mõningalgi määral, mida meie patud, meie patusse jäämine tegelikult Jeesusele

teeb, on suureks teguriks patu võitmisel. Kas olete kunagi valmistanud pettumust oma parimale sõbrale ja tajunud seejärel õudselts kohutavat tunnet? See ehk osutab pisut käsitledavale olukorrale.

5. Veel üheks tähtsaks tingimuseks teadaoleva patu võitmisel on teada, et Jumal mõistab õigeks. Ta ei mõista hukka. Rooma 8:33,34: „*Jumal on, kes õigeks teeb. Kes on, kes võib hukka mõista?*“ Muuseas, vastakem sellele küsimusele: kes mõistab hukka? Kes see on? Saatan! Saatan on hukkamõistja ja inimene ühineb sageli Saatanaga. On ju nii? Kas oled iial kedagi – teadlikult või kogemata, tähelepanematult – hukka mõistnud? See on väga tähtis probleem, sest see on näidanud sulle isegi psühholoogilisel tasandil, et hukkamõistmine on midagi sellist, mis ei lase inimest tema probleemidest vabaneda ning peaaegu sunnib teda endist teguviisi jätkama. Vaid armastava tunnustuse õhkkonnas, otse vastupidises hukkamõistmisele, kasvab inimene kõige paremini ning saab oma probleemidest üle. Seda õpivad mõnikord lapsevanemad väga, väga raskelt. Seda on raske mõõnda ja õppida ka abikaasadel. Hukkamõist peaaegu sunnib inimest jätkama endiselt. Just seda põhjust tunnetas Paulus silmapilkselt, kui ta mõistis erinevust „horisontaalse“ ja „vertikaalse“ elu vahel. Nii ta alustabki Rooma 8. peatükki: „*Nii ei ole siis nüüd mingisugust hukkamõistmist neile, kes on Kristuses Jeesuses.*“ Kuidas aga õigluse Jumal, kes vihkab pattu, kes Jeesuse Kristuse isikus võis isegi patu ligioleku üle ja mõtte üle patule vastumeelsust tunda, kuidas selline Jumal võib siiski patust armastada ja teda mitte hukka mõista – see on võib-olla inimlikule mõistusele müsteeriumiks. Jumal aga ei mõista hukka. Piibel väidab seda.

6. Veel üheks tingimuseks on teada, kuidas Kristusesse jääda – mitte ainult algselt Tema juurde minna ja oma probleemid Talle usaldada, vaid Tema juurde ka jääda. 1.Johannese 3:6: „*Ükski, kes jääb Tema sisse, ei tee pattu.*“ Loomulikult on see tingimus üheks põhilisemaks pidevas kristlikus elus.

7. Ja lõpuks – et mõista, mida tähendab võit teadaoleva patu üle, me peame tundma õppima Jumala armastavat ligiolekut. Kaitseabinõuna kiusatuse ja patu vastu ei ole midagi tõhusamat kui Jumala ligioleku tegelik tunnetamine. See teeb nõrga tugevaks. See teeb ka nõrgima tugevaks! Nii juhtub isegi meie igapäevases elus! Oletame näiteks, et

ma olen varas. Ma asetan autosse tulirelva ja jälgin panku, teenindusmaju, kaubamaju. Ühel õhtul ma sõidan autoga tankla juurde. Tean, et selles tanklas ei ole veel õpitud õhtul pärast kella kümnet tegutsema sularahata ja kavatsen riisuda kõik, mis on kassas. Tankla juures pidurdades ütlen endale: „Soovin, et võiksin sellisest elust lahti saada. Aga ma olen nõrk, ma tean seda. Möödunud aastal, kui ma tolle panga tühjaks röövisin, ei suutnud ma lihtsalt teisiti. Viis aastat tagasi, kui ma vanglas istusin, olin ma seal seetõttu, et olin nii nõrk, et ei suutnud sellistest asjadest ja sellest elust lahti saada. Sooviksin seda küll. Ma olen arvatavasti nõrgimast nõrgem, et ei suuda ennast ära võita.“ Peatun ja olen valmis sisse astuma. Siis aga märkan, et juhuslikult peatub kõnnitee ääres politseiauto. Ja nüüd äkki mina, ehkki arvasin end olevat nõrgima, olen tugev! Ma sõidan edasi! Ei mingit probleemi? Ja ma ei pea end sundima!

Oletagem, et olen jutlustaja, kel on salajased probleemid alkoholiga. Ühel õhtul pärast koosolekut suundun kodu poole. Sõidan suure ringiga, et peatuda ühes kauges kohaliku tähtsusega baaris, et pisut napsi võtta. Kõnnitee ääres pidurdades vaatan tagasivaatepeeglisse – ja näen äkki enda taga vend Lukensit, oma liidu esimeest! Arvasin, et olen nõrk, nüüd aga äkki olen tugev! Mul on selgroogu. Ma tulen autost välja ja lähen lähedaloleva taksofoni juurde, et helistada lehvitates samal ajal Lukensile, kui ta mööda sõidab. Siis lähen autosse tagasi ja sõidan koju. Kas olen veel nõrk? Ei! Mis tegi vahet? Kellegi lähedaloleku tunnetamine!

Kaks teismelist hilisõhtul autos. Nad kaklevad. Nad on nõrgad. Ja äkki – auto tuled tagaaknas! Isa ja ema saabusid! Nad arvasid, et nad on nõrgad – nüüd aga on nad tugevad! Mis tegi vahet? Kellegi lähedaloleku tunnetamine.

Kõigis neis näidetes – ja te võite neid siia loendamatuult lisada – on aga üks põhiline joon: inimene tegutseb kartusest. Armastus on aga sellisest kartusest sama kaugel nagu taevast on kõrgem maast. Kui ma olen abielus ja olen oma naisele truu ainult kartusest, siis on mul teisele poole maakera sõites, kümne tuhande miili kaugusel, vabadus abielu rikkuda – kuna naist pole kohal. Kui ma aga olen abielus, mis on rajatud vastastikkusele armastusele, siis võin reisida ümber kogu maailma ning olla vaba ja siiski truu. **Armastus ulatub kaugemale.** Vahet teeb abikaasa armastuse tajumine, samuti tema ligioleku

tajumine tema armastuse tõttu, ehkki ta on kaugel. Taevane armastus ulatub tõepoolest kaugemale – see ulatub kümneid tuhandeid triljoneid miile või enamgi üksildase künkani, kus Jeesus suri. Armastus ulatub ka tänapäeval sama kaugemale. Jumal muudab aga neid kaugusi oma Püha Vaimu ligioleku ja väe läbi ka lähedasteks. Johannese 14:21: „*Aga kes mind armastab, seda armastab minu Isa ja mina tahan teda armastada ja iseennast temale ilmutada!*“ Meile on töötatud Jumala tegelik ligiolek, seepärast on Tema armastav ligiolek ning selle ligioleku tunnetamine, mis tuleneb pidevast „vertikaalsest“ elust, Temasse jäämisest, suureks tõkkeks teadaolevatele pattudele. Oletan, et võiksime loetleda veel teisigi tingimusi, mulle näib aga, et need on esmased.

Lõpetan meenutusega, et **patu probleem** kätkeb midagi enam kui **patud**. Meie kalduvus arutleda lihtsalt pattude probleemist on tavaline inimolemuse kalduvus. Ärgem aga iial unustagem, et patu peamine põhjus on sõltumatu elu elamine, elu lahus Kristusest. Selle **tagajärgedeks**, sellest **tulenevaks** on ebaõiged teod. Ärgem seetõttu, et oleme siin kõnelnud teadaolevate pattude võitmisest, unustagem, et pattude esmaseks põhjuseks on patt, suur – ja teadaolev – patt, elu lahus Jumalast. Selle tagajärjeks – mitmuses! - on juba ebaõigete tegude sooritamine. Seepärast on olulisemaks küsimuseks teadaolevate pattude probleemid: „Kas ma elan ehk elu ilma isikliku suhtlemiseta, kontaktita, läbikäimiseta Jumalaga?“ See on olulisim küsimus. Ja kui ma ei tea, siis ei lähe selle teadasaamiseks palju aega. Vahekorra loomiseks Jumalaga tuleb võtta Temaga kontakti.

Kui kaua on sellest möödas, sõber, kui sa veetsid aega üksi Jumalaga? Kui kaua on sellest möödas, kui sa võtsid aega, et püüda mõista Piibli alusel sügavamalt, mis tähendab isiklik vahekord Kristusega? Ma ei tahaks tegeleda nii palju oma pattudega ja neist niivõrd rõhutud olla, et unustaksin tõelise põhjuse, tõelise probleemi. Ja ma kutsun täna üles sind, mu sõber, lahendama oma probleemid seal, kus neid ainuüksi on võimalik lahendada – põlvedel, avatud Jumala Sõna ees, otsides mitte niivõrd võitu teadaolevate pattude üle, vaid ühendust Kristusega!

Armas Jumal, me täname Sind avatud ühenduskanali eest taeva ja maa vahel. Meie jaoks on see pikk tee. Sinule aga lühike. Me palume Sinult abi, et võiksime kasutada seda kanalit Sinu poolt antud meetodite kaudu nii, et võiksime saavutada võidu oma sõltumatuse

patu ja võidu oma pattude üle Sinu nime läbi, Sinu väes. Issand, me oleme kõnelnud siin pisut võidu saavutamise teoriast. Aita aga meil tegelikkuses liikuda Rooma 7. peatüki kogemuselt Rooma 8. peatüki kogemusse ja õppida tundma, mida tähendab elu **Vaimus**. Me täname Sind Sinu suure armu eest. Jeesuse nimel – **amen**.
